

LEON URIS *EXODUS*

မောင်မိုးသူ

အိပ်ကူးဒပ်

နိုင်ငံတစ်ခုမွေးဖွားခြင်း

အိပ်ဇိုးဒပ်
နိုင်ငံတစ်ခု မွေးဖွားခြင်း

ကျွန်တော်၏ အညံ့ဆုံးနှင့်
မောင်မိုးသူ၏ အကောင်းဆုံး

စာအုပ်အသစ်များ မရေးနိုင်။ ရေးပြီးသည့် စာအုပ်ကိုလည်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မပြုနိုင်သည် မှာ တစ်နှစ်ကျော်မျှပင် ကြာခဲ့ပေပြီ။ သည် အတောအတွင်း ကျွန်တော့်ထက် ပို၍ ရေးနိုင်အားလည်း ရှိ၊ ထုတ်နိုင်ခွင့်လည်း ရှိနေကြသော ရေးဖော်ရေးဖက်များ ၏ စာအုပ်များတွင် မလွဲသာ မကင်းသာ အမှာ စာရေးသည့် အလုပ်ကို တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် "ဇောက်ချ၍" "လုပ်လာခဲ့ရသည်" မှာ စုစုပေါင်း ဘယ်နှအုပ်ရှိနေပြီဟူ၍ ပင် မမှတ်မိတော့။

မှတ်မိသမျှ ဆိုရပါလျှင် ယနေ့ ၁၉၈၀ အထိ ကျွန်တော် ရေးသားပြုစုခဲ့သည့် စာအုပ်ပေါင်းမှာ ၂၆ အုပ်မျှသာ ရှိသေးသော်လည်း ၊ ကျွန်တော် အမှာ စာ ရေးပေးခဲ့ရသည့် စာအုပ်ပေါင်းမှာ ၃၀ ကျော်ခဲ့ပြီ ဖြစ်၏ ။ ယခု မောင်မိုးသူ၏ ဤစာအုပ်မှ အမှာ စာသည် အရေအတွက်အားဖြင့် ၃၀ ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်သော ကျွန်တော်၏ အမှာ စာများ အနက်မှ တစ်ခုသော အမှာ စာ ဟူ၍ မှတ်ယူကြစေလိုပါသည်။

စင်စစ် စာရေးဆရာတစ်ယောက်၏ စာအုပ်တွင် အခြား စာရေးဆရာ တစ်ဦး တစ်ယောက်က အမှာ စာ ရေးပေးရာ၌ အဓိကအားဖြင့် အခြေခံ အကြောင်းနှစ်ရပ် ရှိ၏ ။ ပထမ အခြေခံ

အကြောင်းရပ်မှာ ယင်းစာရေးဆရာနှင့် ပတ်သက်နေသောကြောင့်။
ဒုတိယ အခြေခံ အကြောင်းရပ်မှာ ယင်းစာအုပ် သို့မဟုတ်
ယင်းစာအုပ်ပါ အကြောင်း အရာနှင့် ပတ်သက်နေသောကြောင့် ဟူ၍
ဖြစ်၏ ။

ကျွန်တော် ရေးခဲ့သမျှ အမှာ စာများ သည် ယင်းအခြေခံ
အကြောင်းရပ် နှစ်ခုအနက် "တစ်ခုခုကြောင့်"သော်လည်းကောင်း၊
"နှစ်ခုစလုံးကြောင့်" သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရာ၊ ယခု ဤအမှာ
စာသည် "နှစ်ခုစလုံးကြောင့်"ဟူသော အမျိုးအစားထဲတွင်
ပါဝင်နေပေသည် ။ ပို၍ ရှင်းအောင် ပြောရလျှင် ကျွန်တော်သည်
မောင်မိုးသူနှင့် ပတ်သက်ရာ ပတ်သက်ကြောင်း ဖြစ်နေသလို၊
ဤစာအုပ်နှင့်လည်း မကင်းရာ မကင်း ကြောင်း ဖြစ်နေခဲ့၍ ဤအမှာ
စာကို ရေးလိုက်ရခြင်း ဖြစ်၏ ။

တကယ့်တကယ်အားဖြင့် "မူလအနေအထား"အရဆိုလျှင်
ကျွန်တော်သည် မောင်မိုးသူနှင့် ပတ်သက်ရုံသာ ပတ်သက်၍
ဤစာအုပ်နှင့် လုံးဝပတ်သက်စရာ မရှိ၊ လုံးဝ ဆက်စပ်စရာ မလို။

သို့သော် "အသွားမတော် တစ်လှမ်း"ဆိုသည့် စကားပမာ
ခြေထောက်တွင် ဗွေပေါက်နေသော ကျွန်တော်သည် တစ်နေ့တွင်
မောင်မိုးသူအိမ်သို့ အမှတ်မထင် ရောက်သွားရာမှ "ဆွမ်းခံရင်း
ငှက်သင့်"ခဲ့ရလေသည် ။

ကျွန်တော် "ဆွမ်းခံရင်း ငှက်သင့်"ခဲ့ရသည် မှာ လွန်ခဲ့သည့်
တစ်နှစ်ကျော် နှစ်နှစ်ခန့်က ဖြစ်၏ ။

ထိုနေ့က ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မြို့လယ်တစ်ဝိုက်
ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့် မောင်ထော်လေးလမ်း

(ဗိုလ်ဆွန်ပက်လမ်း)အကြား စာအုပ်ဆိုင်များ သို့ တစ်ဆိုင်ဝင် တစ်ဆိုင်ထွက်၊ တစ်လမ်းဝင် တစ်လမ်းထွက်ရင်း အမှတ် ၁၈၈၊ ၃၁ လမ်းမှ မောင်မိုးသူ တိုက်ခန်းသို့ အမှတ်မထင် ရောက်သွားသည်။ ။

ကျွန်တော်နှင့် ပိန်မသာ လိမ်မသာ အိမ်မှာ အမြဲတွေ့ရခဲ့လှသော မောင်မိုးသူကို ထိုနေ့က တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် အခုံသား တွေ့ရသည်။ ။ ဤတွင် "တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း" မောင်မိုးသူက "ဆောက်နှင့်ထွင်း"ပါလေတော့သည်။ ။

'ကဲ ကိုမောင်မောင်ရေ၊ မျှော်လင့်တောင့်တနေဆဲမှာ ခင်ဗျားတစ်ယောက် ဆိုက်ဆိုက် မြိုက်မြိုက် ရောက်လာတာဟာ မောင်မိုးသူအတွက် ကောင်းသော လာခြင်း ပါပဲ'

မန္တလေးသားပီပီ စကားကို စာလို ပြောလေ့ရှိသော မောင်မိုးသူက ကျန်တော့် အား အထက်ပါအတိုင်း စာသံပေသံဖြင့် ရွတ်ဆိုနှုတ်ဆက်ရင်း ဖြုန်းခနဲထိုင်ရာမှ ထကာ ဧည့်ခန်းထောင့် စား ပွဲ ပေါ်မှာ အုပ်နှစ်ဆယ် အစိတ်ခန့် ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရသော ဗလာစာအုပ် တစ်ထပ်ကြီးကို မ လာပါတော့သည်။ ။

'ဟောဒါ မောင်မိုးသူ နေ့မအား ညမအား ကြိုးစားပမ်းစား ဘာသာပြန် ထားတဲ့ လီယွန်အူးရစ်ရဲ့ "အိပ်ဇီးဒပ်"လက်ရေးစာမူ၊ စာပေစိစစ်ရေးက ကျပြီးသား၊ အဲဒါ ခင်ဗျားနဲ့ မြသန်းတင့်ကို အမှာ ရေးခိုင်းမလို့။ ဒါပဲ'

ကျွန်တော်မှာ မမျှော်လင့်ဘဲ ဆွမ်းခံရင်း ငှက်သင့်ခံလိုက်ရသဖြင့် ဘာတစ်ခွန်း မျှ ပြန်မပြောနိုင်အောင် ရှိနေခဲ့သည်။ ။

သို့သော် အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံရပါမူ ထိုစဉ်က သူခိုင်းသည့် အမှာ စာရေးဖို့ ထက် သူဘာသာပြန်ထားသည့် ဧရာမစာမူ

အထပ်ကြီးကိုကြည့်ပြီး "သွားရည်"ယိုနေမိသည် ။ အားကျနေမိသည် ။
ကျွန်တော့်အထင် သူလက်ရေးစာမူအထုပ်ကြီးမှာ ဗလာစာရွက်ဖြင့်
စာမျက်နှာ တစ်ထောင်နီးပါးပင် ရှိလေမလား မပြောတတ်။

နဂိုကမှ တစ်နှစ်လျှင် စာအုပ် တစ်အုပ်၊ နှစ်အုပ်ထက် ပို၍ မရေး

နိုင်၊ မထုတ်နိုင်သော ကျွန်တော့်မှာ စာပေစိစစ်ရေးက ခွင့်ပြုချက်
ရပြီးပြီဆိုသော မောင်မိုးသူ၏ စာမူအထပ်ကြီးကို တအံ့တဩ
ငေးမောကြည့်နေရာမှ သူ့အတွက် ဝမ်းသာမိ သည် နှင့်အမျှ
ကိုယ့်အတွက် ဝမ်းနည်းရမလိုလို ဖြစ်လာမိသည် ။ တစ်ချိန်တည်းတွင်
လွန်ခဲ့သည့် ၁၀နှစ်ကျော် ၁၉၆၇-၆၈လောက်က 'လီယွန်အူးရစ်ရဲ့
အိပ်ဇီးဒပ်ကို ခင်ဗျား ဘာသာပြန်ဖို့ ကောင်းတယ်ဗျာ'ဟူ၍
ရင်းနှီးခင်မင်စွာဖြင့် ကျွန်တော့်အား နှစ်ယောက်သား
ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် အကြံပေးခဲ့ကြသော စာရေးဆရာ လူအောင်နှင့်
မောင်သက်နောင်တို့ ၏ မျက်နှာများကို ရုတ်တရက် ပြေး၍
မြင်ယောင်မိသေးသည် ။ သို့သော် နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ များကိုသာ
ဦးစားပေး၍ ရေးလို သားလိုသော ကျွန်တော်သည် ထိုစဉ်က ကပ်စထရို၊
ဟိုချီမင်း၊ ချေဂွေဗားရား စသည် တို့ နှင့် အလုပ်များ နေခဲ့သဖြင့်
အိပ်ဇီးဒပ်ကို ဖတ်သည် ဆိုရုံမျှ သဘောလောက်သာ ဖတ်ခဲ့သည် ။
ဘာသာပြန်ရန် စိတ်ကူးမရှိခဲ့။

သို့သော် ၁၀ နှစ်ကျော်မျှ ကြာသောအခါ မောင်မိုးသူတစ်ယောက်
ဘယ်အချိန် တွင် စိတ်ကူးပေါက်၍ ဘယ်အချိန်က
ကလောင်စွမ်းပြလိုက်သည် မသိ၊ ယခု ကျွန်တော် ရှေ့ စားပွဲပေါ်တွင်
အိပ်ဇီးဒပ် ဘာသာပြန်စာမူကြီးသည် အထုပ်လိုက် အထည်လိုက်
ဖြစ်နေပေပြီ။

သို့ဖြင့် ထိုနေ့က သူနှင့်ကျွန်တော် နှစ်ယောက်သား အိပ်ဇိုးဒပ်ကြီးကို မဏ္ဍိုင် ထား၍ လီယွန်အူးရစ်၏ စာအုပ်များ အကြောင်း မိနစ်ပေါင်းများစွာ တစ်ယောက် တစ်လှည့်စီ ပြောကြဆိုကြ လေကန်နေကြပြီးနောက်၊ ကျွန်တော် ပြန်ခါနီး တွင် သူ့စာအုပ်အတွက် အမှာ စာရေးရန် ကျွန်တော်က သူ့ကို ကတိပေးခဲ့သလို သူက ကျွန်တော့် အား လီယွန်အူးရစ်၏ ဝတ္ထုစာအုပ်ကလေးတစ်အုပ် ပေးလိုက်သည် ။ ယင်း စာအုပ်မှာ Angry Hills ။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်သည် ထို့နေ့က ဆွမ်းခံရင်း ငှက်သင့်ခဲ့သည် ဟု ပြောနိုင်သလို၊ မျက်စိလည်ရာမှ ဆွမ်းဆန်ရခဲ့သည် ဟူ၍ လည်း ဆိုနိုင်ပါ၏ ။

အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် မောင်မိုးသူက အပျင်းပြေဖတ်ဖို့ ဟု ဆိုကာ ပေးလိုက် သော အထက်ပါစာအုပ်ကလေးကို ကျွန်တော်ကလည်း မူလက အပျင်းပြေပင် ဖတ်ကြည့် ရာမှ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသော ဒုတိယကမ္ဘာစစ် နောက်ခံ၊ ဂျာမန် ထောက်လှမ်းရေး စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်နှင့် အမေရိကန် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်တို့ ၏ သည်းထိတ်ရင်ဖို ဇာတ်လမ်း ဖြစ်နေသည် ကို တွေ့ရသည် ။ သို့ဖြင့် ထိုစာအုပ်ကို ခပ်သုတ်သုတ် ဘာသာပြန် ၍ စာပေစိစစ်ရေးမှ အလွယ်တကူ ခွင့်ပြုချက်အရ "အချစ်နှောင်ထုံး စစ်တောင်ကုန်း" ဟူသော အမည်ဖြင့် ခပ်မြန်မြန် ထုတ်ခဲ့ပေသည် ။

သည် လိုဆိုတော့လည်း မောင်မိုးသူအတွက် ကျွန်တော့်မှာ တစ်ဖန် စိတ် မကောင်း ဖြစ်ရပြန်၏ ။ အကြောင်းသော်မူ သူ အမှတ်မထင်ပေးလိုက်သော လီယွန်အူးရစ် ၏ The Angry Hills ကို ကျွန်တော်က ဘာသာပြန်၍ ခြောက်လခန့်အတွင်း

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သော်လည်း သူ ဘာသာပြန်ထားပြီး ကျွန်တော် အမှာစာ ရေးပေးရမည့် ယခု အိပ်ဇီးဒပ် စာအုပ်ကြီးမှာ ထုတ်ဝေသူအတွက် အမျိုးမျိုးသော အခက်အခဲများကြောင့် နှစ်နှစ်နီးပါးမျှ ကြာသည် အထိ စာအုပ်ဖြစ်မလာဘဲ စာမူဘဝမှာ ပင် အောင်းနေခဲ့ရသော ကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။

စင်စစ် လီယွန်အူးရစ်သည် ဘာသာပြန် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်အတွက် သူစိမ်း ပြင်ပြင် မဟုတ်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ။ အရေအတွက်အားဖြင့် ၈ အုပ်မျှသာ ရေးသား ခဲ့ရသေးသည့် သူ့စာအုပ်များ အနက် မြန်မာဘာသာဖြင့် ၄ အုပ် ပြန်ဆိုထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်သည်။ ။ ပထမ Mila 18 ကို တင်ထွေးက ဘာသာပြန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည် (၁၉၆၅)။ နောက် Topaz ကို နေမျိုးထွန်းက (၁၉၇၅)ဘာသာပြန်ခဲ့၍ Angry Hills ကို ကျွန်တော်က (၁၉၇၈)။ ယခု Exodus ကို မောင်မိုးသူက (၁၉၈၀)။

သည် တွင် လီယွန်အူးရစ်ကို အကြောင်းပြု၍ မောင်မိုးသူနှင့် ကျွန်တော် ထိပ်တိုက်တွေ့ကြတော့သည်။ ။ "ထိပ်တိုက်"ဆိုသည် မှာ အခြားမဟုတ်။ လီယွန်အူးရစ်၏ စာအုပ်များ အနက် ကျွန်တော် ဘာသာပြန်သည့် Angry Hills မှာ စာမျက်နှာ အနည်းဆုံး၊ ဇာတ်လမ်းအညံ့ဆုံး၊ နာမည် မထင်ရှားဆုံးဖြစ်၍ မောင်မိုးသူ ဘာသာပြန် သော ယခု အိပ်ဇီးဒပ်မှာ စာမျက်နှာ အများ ဆုံး၊ ဇာတ်လမ်းအား အကောင်းဆုံး၊ နာမည် အကျော်ကြားဆုံး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။ ဤစာအုပ်၏ နာမည်ကျော်ကြားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အလွယ်ဆုံးနှင့် အတိုဆုံး ရည်ညွှန်းရပါမူ "မျက်မှောက်ခေတ် ၂၀ ရာစုတွင် အထူးခြားဆုံးနှင့် အရောင်းရဆုံး"ဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုခံရသည့် အချက်က သက်သေ

ထူနေပါသည်။ ။

ဤတွင် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အစအဆုံး မဖတ်ဘဲ အမှာ စာ
မရေးလိုသည့် ကျွန်တော့်ထုံးစံအတိုင်း လက်နှိပ်စက်ရိုက်ထားသည့်
ဖူးစကပ် စာမျက်နှာပေါင်း ၇၀၀ ကျော် ရှိသည့် ဧရာမ စာမူကြီးကို
မျက်စိအညောင်းခံ၊ ဇက်အညောင်းခံ၊ လက်အညောင်းခံ ဤ
ငါးရက်တိတိ အစအဆုံး အချိန်ယူ ဖတ်ခဲ့ရသော ဇာတ်ကြောင်း
ဇာတ်အိမ်ကြီးကို ဤမျှ ရှည်လျားထွေပြားသော
ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်များ ဖြင့် တည်ဆောက်ရေးဖွဲ့ထား သည့်
လီ ယွန် အူး ရစ် ၏ ဖန်တီးမှု စွမ်းအား (Creative Power)ကို
"လက်ဖျား"ပင် ခါမိသည်။ ။

ထိုမှ တစ်ပါး ဤစာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်
ထိတွေ့ခံစားမိသည့် အထူးခြားဆုံးအချက်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး
ကမ္ဘာ့အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ အာရပ် နိုင်ငံများ ပိုင်းရံထားသည့်
အလယ်တွင် အစ္စရေးဟူသော နိုင်ငံငယ်လေး
ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ရေးအတွက် အစ္စရေး (ဂျူး) အမျိုးသားများ သည်
နှစ်ပေါင်း ၂,၀၀၀ ကျော်မျှ ခေတ်အဆက်ဆက် ဘိုးဘေးဘီဘင်များ
လက်ထက်ကပင် အခက်အခဲ အကျပ် အတည်း အတားအဆီးများကို
ရ နန်း ၍ က န် ၍ ရင်ဆိုင်၍ ၊ ကျော်၍ လွှား ၍ တွန်းလှန်၍
တည်ထောင်ဖန်တီးခဲ့ရသည့် အချက်ကို ဤစာအုပ်က
ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထင်းထင်း ကြီးပေါ်အောင် ဖော်ပြလိုက်ခြင်းပင်
ဖြစ်သည်။ ။

လီယွန်အူးရစ်နှင့် ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဤစာအုပ်
အပါအဝင် သူရေးသားခဲ့သမျှ စာအုပ်များ နှင့် ပတ်သက်၍

သော်လည်းကောင်း ကျွန်တော့်အမှာ စာတွင် ဤမျှသာ ရေးလိုသည် ၊ ဤမျှသာ ရေးစရာရှိသည် ၊ သည့်ထက်ပို၍ ရေးစရာမလို၊ ရေးစရာမရှိ။ သည့်ထက်ပို၍ သိလိုကြပါက ဘာသာပြန်ဆရာ မောင်မိုးသူကိုယ်တိုင် အသေးစိတ် အကျယ်တဝင့် ရေးသားထားသည့် ဧရာမ အမှာ စာကို ဤစာအုပ် တစ်နေရာ တွင် ရှာဖွေဖတ်ရှု ကြစေလိုပါသည် ။

စင်စစ် ဤအမှာ စာတွင် ကျွန်တော် အဓိကထား၍ ရေးသားရမည်မှာ မောင်မိုးသူနှင့် ပတ်သက်ရာ ပတ်သက်ကြောင်း (သို့မဟုတ်) မောင်မိုးသူအကြောင်း။

ရုတ်တရက် အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ဆိုလျှင် ဘာမျှ မကြာသေးဟု ထင်ရသော်လည်း မောင်မိုးသူနှင့် ကျွန်တော် စတင် တွေ့ကြုံဆုံစည်းခဲ့ရသည် မှာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ်နီးပါးမျှပင် ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည် ။ ကြီးကျယ်အောင် ပြောရလျှင် "ရာစုနှစ်တစ်ခု၏ လေးပုံတစ်ပုံခန့် ရှိပြီ"ဟု ဆိုနိုင်သည် ။

ချင်းတွင်းမြစ်ကမ်းပါးမှ မုံရွာသား ကျွန်တော်နှင့် ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းဘေးမှ မန္တလေးသား မောင်မိုးသူတို့ သည် စစ်ပြီးခေတ် အမျိုးသားရေး လှုပ်ရှားမှုများ နှင့်အတူ အထက်အညာမှ အောက်မြေအောက်ရွာသို့ စုန်ဆင်းလာခဲ့ကြပြီး ရန်ကုန်တွင် စာပေ ရေစီးကြောင်း၌ ပေါင်းဆုံမိခဲ့ကြသည် ။

သည့်နောက် ၁၉၆၀ တစ်ဝိုက်တွင် ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တစ်သိုက် "မော်ကွန်း သတင်း မဂ္ဂဇင်း"တိုက်ကို တည်ထောင်ထုတ်ဝေကြသောအခါ ယင်းမဂ္ဂဇင်း၏ ၂၇ ယောက်တိတိ ပါဝင်သော အယ်ဒီတာအဖွဲ့ "တစ်လှေကြီး"တွင် သူရော ကျွန်တော်ပါ "တစ်ခရီးတည်း"သွားဖော်လာဖက်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဖြစ်ခဲ့ကြသည် ။

ထိုမှ တစ်ဖန် မော်ကွန်းမဂ္ဂဇင်း ရပ်စဲ၍ ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ ဇာတ်ခေါင်းကွဲ သွားကြရာမှ ၁၉၆၄-၆၅ ခုနှစ်တစ်ပိုက် ၃၃လမ်း၌ စာပေလုပ်ငန်း ပန္နက်ရိုက်ကြရာတွင် ကျွန်တော်တို့ နှင့် သူ အတူတကွ ပါဝင်ခဲ့ပြန်သည် ။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်၏ ပထမဆုံး စာအုပ်များ ဖြစ်ကြသော "အိုက်ခမန်း"၊ "ဟစ်တလာ"၊ "သွေးစွန်းသောနေ့များ" စသည် တို့ ကို မန္တလေးသားများ ဖြစ်ကြသော မောင်နေနွယ်၏ "မြကန်သာ"စာပေနှင့် မောင်မိုးသူ၏ "မိုးဦးပန်း"စာပေတို့ မှ စတင်ထုတ်ဝေခဲ့ရကြောင်း ကောင်းကောင်း ကြီး မှတ်မိနေပါသည် ။

မိုးဦးပန်းသည် မောင်မိုးသူ မန္တလေးမှာ ရှိစဉ်ကပင် တည်ထောင်ခဲ့သော စာပေတိုက် ဖြစ်သည် ။ မန္တလေးသား လူငယ် စာပေသမားများ ဖြစ်ကြသော မောင်နေဦး၊ မောင်သိန်းနိုင် (ယခုဂုဏ်ထူး ဦးသိန်းနိုင်)တို့ နှင့် ရန်ကုန်မှ သိန်းသန်းထွန်း၊ ထွန်းထွန်း (ဆေးသိပ္ပံ) (ကွယ်လွန်)စသူတို့ ၏ ပွဲဦးထွက် စာအုပ်များ သည် "မိုးဦးပန်း"မှ ပင် စတင် ပွင့်လန်းလာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏ ။ တစ်နည်းဆိုရသော် မိုးဦးပန်းသည် မောင်မိုးသူ၏ စာပေဘဝအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ် ဟူ၍ ပင် ဆိုနိုင်၏ ။

သို့ပါလျက် အချင်းချင်းမို့ "ဆန်ရင်းနာနာဖွပ်"ဆိုသလို မညှာမတာ ပြောရမည်ဆိုရပါက မိုးဦးပန်းကို ပိုမိုလန်းဆန်းစေရန်ဟူသော စိတ်အကြံ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ရန်ကုန်သို့ စုန်ဆင်းလာခဲ့သော မောင်မိုးသူသည် နောက်ပိုင်းတွင် "ချောင်းကိုပစ်၍ မြစ်ကိုရှာ"သွားသည် ဟု ကျွန်တော် ဆိုချင်ပါ၏ ။ အကြောင်းသော်မူ ၁၉၆၀ ပတ်ဝန်းကျင် လောက်က မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့ ရေကြည်ရာ၊ မြက်နုရာ တစ်ယောက်ချင်း၊ နှစ်ယောက် ချင်း ဆင်းလာကြသည့် မိုးကြည်၊ မောင်သာနိုး၊ မောင်နေဦးနှင့် မောင်နေနွယ် စသည် စသည်

တို့ အနက် မောင်မိုးသူ တစ်ယောက်တည်း စာပေကို ကျောခိုင်းကာ
ရုပ်ရှင်နောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင်
လိုက်သွားသောကြောင့်တည်း။

ကျွန်တော့ဆန္ဒအရ ဆိုပါလျှင် မိုးဦးပန်းကို တစ်နေ့တခြား
ပိုမိုလန်းဆန်းစေချင် သည် သာ ဖြစ်၏ ။ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့
မိုးဦးပန်းမှ စာပေ ပွင့်ချပ် ပွင့်လွှာများ ပိုမိုများ ပြား စေချင်သည် သာ
ဖြစ်၏ ။ သို့သော် ရေမလောင်း ပေါင်းမသင်ဘဲ မောင်မိုးသူ၏ လျစ်လျူ
ရှုထားမှုကြောင့် မိုးဦးပန်းမှာ မလန်းနိုင်ရှာဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရ၏ ။

ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် ကျွန်တော်၏ "အိုက်ခမန်း"အတ္ထုပ္ပတ္တိ
စာအုပ်နှင့် မရှေးမနှောင်းဆိုသလို မောင်မိုးသူ၏
"ဆိုက်ကို"(ဟစ်ချ်ကော့ ရိုက်ကူးခဲ့သော
ကမ္ဘာကျော်ရုပ်ရှင်)ဝတ္ထုဘာသာပြန် ထွက်ခဲ့၏ ။ လွန်ခဲ့သော
၁၉၆၅ခုနှစ်ကဖြစ်၍ အချိန်အားဖြင့် ၁၅ နှစ်အတွင်း နောက်ထပ်
မောင်မိုးသူ၏ ဘာသာပြန်ဝတ္ထု နှစ်အုပ်သာ လျှင် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်
ဖြစ်ရာ မကျေနပ်စရာ၊ အားမရစရာ ကောင်းရုံမျှမက ဒေါပွ စရာပင်
ဖြစ်၏ ။

သို့ဖြစ်၍ လည်း သတင်းစာကြော်ငြာများ နှင့်
ရုပ်ရှင်ပိတ်ကားပေါ်တွင် "ဒါရိုက်တာ မောင်မိုးသူ"ဟူသော
အမည်စာတန်း ပါ လာပြီးနောက် ရံဖန်ရံခါ ရန်ကင်းရုပ်ရှင်တွင် ဖြစ်စေ၊
၃၃ လမ်းထိပ်မှ "ရွှေကြည်အေး"တွင် ဖြစ်စေ မောင်မိုးသူနှင့်
တွေ့ရသည့်အခါများ ၌ ကျွန်တော်သည် သူ့အား ရုပ်ရှင်အကြောင်း
ဘာမှ မပြော၊ ဘာကား ရိုက်နေသလဲ ဟူ၍ ဘယ်တော့မှ မမေး။
တမင်သက်သက် ရုပ်ရှင်ကို ဝကွက်၍ ချန်ထားပြီး တခြား

အကြောင်းအရာများကိုသာ ပြောသည် ။ မေးသည် ။ အထူးသဖြင့်
စာအကြောင်း ပေအကြောင်းကိုသာ ဦးစားပေး၍ ဆွေးနွေးသည် ။

တစ်ခု ထူးခြားသည် မှာ ထိုအချိန်အခါမျိုးတွင်
သူ့ကိုယ်နှိုက်ကလည်း ရုပ်ရှင်အကြောင်း တစ်လုံးတစ်ပါဒမျှ
စကားမစပ်၊ ရုပ်ရှင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဘာတစ်ခွန်းမျှ မပြော၊ သူ့ကိုယ်သူ
ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ဟူ၍ သဘောထားပုံပင် မရ။ စာအကြောင်း၊
စာအုပ်အကြောင်း၊ စာရေးဆရာအကြောင်းများကိုသာ
ခေါင်းလှုပ်လက်လှုပ် တစ်ကိုယ်လုံး လှုပ်ကာ ပါးစပ်မှ အမြုပ်ထအောင်
ပြောနေပြန်သည် ။ "အင်း... သည် လိုဆိုတော့လည်း မောင်မိုးသူ
တစ်ယောက် မဆိုးပါလား"ဟု အောက်မေ့ရသည် ။

နောက် ဆုံး ၌ "ချော င်း ကို ပ စ် ၍ မြစ်ကိုရှာ"သွားသော
မောင်မိုးသူအား (မြစ်ထဲတွင် ရေများ မများ ၊ ငါးတွေ့ မတွေ့တော့
မသိရ)လူဆိုးဘဝမှ လူကောင်းအဖြစ် ယခုအချိန်မှ စ၍ ကျွန်တော်
ပြန်လည် အသိအမှတ် ပြုလိုက်ရပြီ ဖြစ်၏ ။ အကြောင်း သော်ကား
မျက်မှောက်ခေတ်တွင် သမ္မာကျမ်းစာအုပ်မှ လွဲလျှင် အများ ဆုံး
ရောင်းရပြီး ကမ္ဘာ့ဘာသာပေါင်းစုံဖြင့် ပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့ရ၍
မြန်မာဘာသာဖြင့်လည်း ဘာသာပြန်ဆို ထုတ်ဝေရန် လိုအပ်နေသော
ဤစာအုပ်ကြီး အပတ်တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်၍
ဘာသာပြန်ခဲ့သောကြောင့်တည်း။

ဤသည် တို့ မှာ မောင်မိုးသူနှင့် ပတ်သက်ရာပတ်သက်ကြောင်း
သို့မဟုတ် မောင်မိုးသူ အကြောင်းပင် ဖြစ်၏ ။

ဤနေရာတွင် နိဂုံးမချုပ်မီ ဤအမှာ စာရေးသူ ကျွန်တော်နှင့်
ဤစာအုပ် ဘာသာပြန်သူ မောင်မိုးသူတို့ အကြား မရေးလည်း ခက်

ရေးလည်း ခက်၊ မရေးလည်း ကောင်း ရေးလည်းကောင်းသည့် ပတ်သက်ရာ ပတ်သက်ကြောင်း ရေးစရာ အချက် တစ်ချက် ကျန်ရှိနေသေးသည်။ ယင်းအချက်မှာ တခြား မဟုတ်။

တစ်ခါတစ်ခါ တစ်နေရာရာတွင် အပေါင်းအသင်း ရောင်းရင်းများ စုံလာပြီ၊ လူထူထူ ရှိ လာပြီဆိုသည် နှင့် မောင်မိုးသူက ကျွန်တော့်ကို ရည်ညွှန်းကာ အပေါင်း အသင်းများအား ပြောလေ့ရှိသည်။ ။

'ဒီမယ် ခင်ဗျားတို့ က မသိလို့ ဗျ၊ ကိုမောင်မောင်က အခု ကျွန်တော်နဲ့ ပေါင်းသာ နေတာ၊ တကယ်တော့ ကျွန်တော့်အဖေနဲ့ မှ သူက သူငယ်ချင်းဗျာ့'

မောင်မိုးသူ၏ စကားအဓိပ္ပာယ်မှာ ကျွန်တော် အသက်မငယ်တော့၊ ကျွန်တော် အသက်ကြီးလှပြီဟူ၍ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်သည်။ ။ သည် အခါမျိုးတွင် ကျွန်တော်က ပြုံး၍ သာ နားထောင်နေသည်။ ။ ဘာမှ ပြန်မပြော၊ ပြောစရာလည်း မလို။

မှန်လည်း မှန်ပါသည်။ ။ လွန်ခဲ့သည့် ဖဆပလခေတ် ၁၉၄၈-၄၉ခုနှစ်များက မန္တလေးထောင်ထဲ၌ မောင် မိုး သူ ၏ ဖခင် သခင်ဘတုပ့်နှင့် ကျွန်တော်သည် ပုဒ်မငါး အကျဉ်းသားဘဝတွင် အတော်ပင် ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ ။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်မျှ ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သော ထိုအချိန်က၊ ထောင်ဝင်စာ တွေ့ရာတွင် တစ်ခါတစ်ခါ ပါလာသော မောင်မိုးသူမှာ လူပျို "မပေါက်တပေါက်"အရွယ်လောက်ပင် ရှိဦးမည်။

ယင်းအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို မူတည်၍ လူစည်စည်တွင် ကျွန်တော့်ကို "ဖို"လေ့ရှိသော မောင်မိုးသူ၏ စကားကို သံယောင်လိုက်ကာ မောင်မိုးသူ၏ ဇနီး အမာကလည်း တစ်ခါတစ်ခါ

'ကျွန်တော် သိပါတယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျား ကိုမိုးသူအဖေနဲ့ မှ သူငယ်ချင်းပါ'ဟူ၍ အသားလွတ် "နံ"တတ်ပါသည်။

ရှိပါစေတော့ ထားပါတော့။ ကျွန်တော် တစ်ခုပဲ မေးလိုပါသည်။ ။
ယခင်က မောင်မိုးသူ၏ ဖခင်နှင့်သူငယ်ချင်းပမာ နေလာခဲ့၍
ယခုမောင်မိုးသူနှင့် သူငယ်ချင်းလို ပေါင်းသင်းနေသော ကျွန်တော်သည်
နောင်နှစ်ပေါင်း ၂၀ မျှ ကြာသောအခါ ယနေ့ မောင်မိုးသူ၏ သားငယ် ၇
နှစ်အရွယ်ရှိ ညီညီမိုးသူနှင့် သူငယ်ချင်း ဖြစ်မလာဟူ၍ မည်သူ
ပြောနိုင်ပါသနည်း။

လင်းယုန်မောင်မောင်

၃၀-၅-၈၀

* * *

နိုင်ငံတစ်ခုမွေးဖွားခြင်း

Exodus စတုတ္ထအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက်အမှာ

အိပ်ဇီးဒပ် နိုင်ငံတစ်ခုမွေးဖွားခြင်းစာအုပ်ကို ပထမအကြိမ်အဖြစ် မြန်မာပြည်စာအုပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေခဲ့ပါတယ်။ ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် မြဝတီရည် စာပေတိုက်မှ ပထမတွဲ ဒုတိယတွဲ နှစ်တွဲခွဲ၍ ထုတ်ဝေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက်တော့ ၈၈-အရေးတော်ပုံဖြစ်၊ မောင်မိုးသူ ၈၈မှာ ပါခဲ့၊ NCD ပါတီထောင်တော့ပါခဲ့၊ ထောင်နှစ်ကြိမ် ၇နှစ်ကျခံခဲ့၊ မောင်မိုးသူနာမည်နှင့် စာရေးခွင့်၊ မောင်မိုးသူနာမည် တင်ပြခွင့်များ အပိတ်ခံခဲ့ရ၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ် ပြန်လွတ်လာသော မောင်မိုးသူ စာအုပ်နှင့်စာရေး ခွင့် ပြန်လည်ရရှိပါတယ်။ မောင်မိုးသူထောင်ကလွတ်လာ စာရေးခွင့်၊ မောင်မိုးသူနာမည် သုံးစွဲခွင့် ရလာတဲ့ အတွက် ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်က ကိုစိုးညွန့်က မောင်မိုးသူစာအုပ် အဟောင်း၂ အုပ် အိပ်ဇီးဒပ်နဲ့ စိတ္တဇနေ့စာအုပ် ၂ အုပ်ကို ထုတ်ဝေခွင့်တောင်းပါတယ် ထောင်ကလွတ်လာတဲ့ မောင်မိုးသူကို ပိုက်ဆံပေးချင်လို့ လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ စိတ္တဇနဲ့ အိပ်ဇီးဒပ်စာအုပ်ကို ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်က တတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ မောင်မိုးသူ ယခင်က ရေးခဲ့ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသား ဘာသာပြန်စာအုပ်အားလုံးကိုလည်း ကောင်းတဲ့ စာအုပ်တိုက်အားလုံးလိုလို မောင်မိုးသူပေးခဲ့လို့ ပွစာကျဲအောင် ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီကြားထဲက Image မဂ္ဂဇင်းမှာ နာမည်ကျော်နိုင်ငံခြားစာရေးဆရာကြီးများ နှင့် သူတို့ ၏ စာအုပ်အကြောင်းတွေရေးတော့ စာရေးဆရာလီယွန်အူးရစ်နှင့် သူ့စာအုပ်များ အကြောင်းရေးပါတယ်။

ငါတို့ စာပေတိုက်က အိပ်မိုးဒပ်ကို ပုံစံသစ်နှင့် ထုတ်ဝေမယ်ပြောတော့ စတုတ္ထအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက်အမှာ ၊ မူရင်းစာအုပ် လင်းယုန်မောင်မောင်ရေးတဲ့ အမှာ နဲ့ လီယွန်အူးရစ်နှင့်သူ့စာအုပ်များကို မိတ်ဆက်ရေးသား ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ စာရေးဆရာ လီယွန်အူးရစ်ရဲ့ ၁၀ သူရေးခဲ့တဲ့ စာအုပ်များ အကြောင်းကို စာဖတ်သူအတွက် သိစေချင် တာကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။

အသက် ၇၈ နှစ်ထဲ ရောက် လာပြီဖြစ်တဲ့ မောင်မိုးသူဟာ လုံးချင်းဘာသာ ပြန်စာအုပ်တွေ မရေးတော့ဘူး၊ မထုတ်တော့ဘူးလို့ စိတ်ကူးထားပေမယ့် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ကို နှစ်ပေါင်းများ စွာ အားထုတ်ခဲ့တဲ့ အလေ့အကျင့်ကို ဆက်လုပ်နိုင်သေးတယ်လို့ ယူဆပြီး ဘာသာပြန်အလုပ်ကိုလည်း လက်ခံလုပ်ကိုင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

စိတ်အားထက်သန်မှု ဘယ်လောက်ပဲ ရှိရှိ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက လိုက်နိုင်၊ မလိုက်နိုင်၊ တောက်လျှောက်လုပ်နိုင်သေးလားတော့ မပြောတတ်ပါဘူး။

မောင်မိုးသူရဲ့ ဘာသာပြန်စာအုပ်များကို အားပေးဖတ်ရှုကြတဲ့ စာဖတ်ပရိသတ် အတွက် ကြိုးပမ်းကြည့်ချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

စာဖတ်သူများကို အစဉ်လေးစားလျက်

မောင်မိုးသူ

၂၅-၁-၂၀၁၄

အပိုင်း(၁)

ဤနေရာကား ရှေးအခါကတည်းက
ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရန်
အီဂျစ်မှ ထွက်ပြေးလာခဲ့သော
ဂျူးလူမျိုးတို့ လှည့်လည်ကျက်စားရာ
နေရာတည်း။

ဂျော်ဒန်၏ ဟိုမှာ ဘက်ကမ်း
"ဘုရားသခင်သည် သင်နှင့်သင်၏
ညီအစ်ကိုတော်များကို ကိုယ်တော် ကတိပြု
ထားတော်မူသည့် ဂျော်ဒန်၏ ဟိုမှာ ဘက်ကမ်းမှ
နယ်မြေကို နေထိုင် ပိုင်ဆိုင်သော ကာလသို့ရောက်
သောအခါမှ ငါ့ကိုယ်တော် ပေးသနားခဲ့သည့်
သူတို့ ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို သူတို့ ထံသို့
သင် ပြန်၍ ပေးအပ်နိုင်သည် ။"
[မိုးဇက်အား ဘုရားသခင်က ပြောကြားခဲ့သော စကားများ ']

* * *

အခန်း (၁)

၁၉၄၆ ခု နိုဝင်ဘာလ

"ဆိုက်ပရပ်မှ ကြိုဆိုပါ၏ "

ရှိတ်စပီးယား

လေယာဉ်ကြီးသည် ပြေးသွားလမ်းကြောင်းအတိုင်း အရှိန်
တဖြည်းဖြည်း လျော့ချ လိုက်ကာ "ဆိုက်ပရပ်မှ ကြိုဆိုပါ၏ "ဟူသော
ဆိုင်းဘုတ် ရှေ့နားတည့်တည့်လောက် တွင် ရပ်လိုက်၏ ။

လေယာဉ် ပြတင်းပေါက်မှ ကြိုဆိုပါ၏ ဆိုင်းဘုတ်ကို ကြည့်ရင်း
မတ်ပါကား သည် ရှိတ်စပီးယား၏ အပြည့်အစုံ စကားများကို
စဉ်းစားသည် ။ အော်သယ်လို ပြဇာတ်ထဲကမှန်းတော့ သူ သိသည် ။
အပြည့်အစုံ သူ မမှတ်မိတော့။ သူသည် လေယာဉ်မှ ဆင်းလိုက်၏ ။

'လူကြီးမင်းမှာ ဘာပစ္စည်း ကြေညာစရာ ပါပါသလဲ ခင်ဗျား'

အကောက်ခွန် အရာရှိက မတ်ကိုကြည့်၍ မေး၏ ။

မတ်က ကွင်းထဲ၌ ကစ်တီကို လှမ်းရှာနေ၏ ။ မတွေ့။ ပါးစပ်ကမူ
စိတ်ချ၍ ပေါက်ပေါက်နှင့်-

'မချွတ်ရသေးတဲ့ ဘိန်းဖြူက နှစ်ပေါင်ဗျာ၊ ပြီးတော့ အပြာ
ပန်းချီကားက တစ်စုံ'

အကောက်ခွန် အရာရှိသည် အမေရိကန် လူမျိုးတိုင်းမှာ
ခပ်ကြောင်ကြောင် ငနဲများ ပါတကားဟု ကြည့်နေစဉ်မှာ ပင်
ဧည့်ကြိုတစ်ဦးက အနားရောက်လာ၏ ။ သူက မတ်အား-

'ခင်ဗျား မတ်ပါကား ဟုတ်ပါသလား ခင်ဗျား'

'ဟုတ်ကဲ့၊ အမှန်ပါပဲ'

'မစ္စကကစ်တီ ဖရီးမွန်က မအားလို့ လာမကြိုနိုင်ပါဘူးတဲ့ ၊ လူကြီးမင်း အတွက် ကရီနီးယားက ဟိုတယ်မှာ အခန်းအဆင်သင့် လုပ်ထားပါတယ် ခင်ဗျာ'

'ကျေးဇူးပါပဲ ခင်ဗျာ၊ အဲဒီ ဟိုတယ်ကိုသွားဖို့ တက္ကစီတစ်စီး ဘယ်လိုများ ရနိုင်ပါလိမ့်'

'ကျွန်တော် စီစဉ်ပေးပါမယ် ခင်ဗျာ၊ ခဏကလေး စောင့်ပါ'

'ကောင်းပါပြီ ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော် တစ်ခုခု စားသောက်ရင်း စောင့်နေပါမယ်'

မတ်သည် ကွင်းထဲရှိ စားသောက်ဆိုင်သို့သွားပြီး ကော်ဖီမည်းတစ်ခွက်ကို သောက်နေလိုက်၏ ။ သူ့ အတွေးများမှာ ကစ်တီ၏ အကြောင်းများ ဖြင့် ပြည့်နေ၏ ။

အလိုက်ကန်းဆိုး သိဟန်မတူသော လူတစ်ယောက်က သူ့ကို သိမြင် မှတ်မိ သွားပြီး အတင်းအဓမ္မ တစ်နေရာရာမှာ တွေ့ဆုံသိကျွမ်းဖူးကြောင်း မိတ်ဆက်နေပြန်၏ ။ မတ်သည် အလိုက်အထိုက် ပြန်ပြောရင်း တက္ကစီကား ရပြီဆိုသည် နှင့် အတင်းစကားဖြတ် ကာ ကားပေါ်တက်၍ ကားသယ်ရာသို့ လိုက်ပါခဲ့လေသည် ။

မတ်၏ ရင်ထဲကမူ ကစ်တီအကြောင်းများ ဖြင့် ပြည့်နေ၏ ။ သူနှင့် ကစ်တီ မတွေ့ကြရသည် မှာ ရှစ်နှစ်လောက်ရှိပြီ ထင်သည် ။ ယခု ပြန်တွေ့ရမည် ဆိုသောအခါ ကစ်တီကို ဘယ်လိုရုပ်၊ ဘယ်လိုပုံနှင့် ဆုံရမည်ကို မှန်းဆ၍ မရနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏ ။

မတ်နှင့် ကစ်တီတို့ မှာ ငယ်ကတည်းက သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်သည်။ သူတို့ နှစ်ဦးတည်း ငယ်သူငယ်ချင်း ဖြစ်ကြသည် ဟု ပြောလျှင် ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပါ။ "ဟို ရှေးအခါက ငယ်သူငယ်ချင်းသုံးယောက် ရှိလေသည် "ဆိုသော သီချင်းထဲကလို တွန်ဖရီးမွန်ကို ထည့်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

မတ်၊ ကစ်တီနှင့် တွန်တို့ မှာ အတူနေ ငယ်သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ကစ်တီသည် အမေရိကန် စရိုက်ဓလေ့ အပြည့်ရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူ တွန်သည် လည်း အမေရိကန် အမူအကျင့် အားလုံးရှိသူ ဖြစ်သည်။ မတ်ကမူ တွေဝေသူ။

မတ် နှင့် တွန် မှာ အထက်တန်းစာမေးပွဲအောင်၍ တက္ကသိုလ်သို့ အတူတက်ကာ တစ်ခန်းတည်း နေကြ၏။ ကစ်တီကမူ အထက်တန်း မအောင်သေး။ တွန်သည် ကစ်တီနှင့် ခွဲခွာနေရသည် ကို မနေတတ်သလို မတ်အား တတွတ်တွတ် ကစ်တီအကြောင်း ချည်း ပြောနေ၏။ ကျောင်းစာသင်နှစ် တစ်ဝက်ကျိုးခါမှ တွန် အနည်ထိုင်သည်။ ကစ်တီထံသို့ စာတို၊ စာရှည် လွမ်းရတုတွေ စေရုံသာ လုပ်တော့၏။

နွေကျောင်းပိတ်သည့်အခါ သူတို့ နှစ်ဦး မြို့သို့ အမြန်ပြန်ကြသည်။ မြို့၌ ကစ်တီက မရှိ။ သူမိဘများ နှင့် ဝိစ်ကွန်ဆင်မြို့သို့ တစ်နေ့လုံး အလည်သွားကြသည်။ ကစ်တီ မိဘများ အနေဖြင့် တွန်နှင့် မနီးစပ်စေလိုသည့် သဘောလား မပြောတတ်။ တွန်နှင့် မတ်တို့ ကလည်း အိုကလာဟိုမား ရေနံတွင်းများ ၌ နွေရာသီ အလုပ်လုပ်ကြ၏။

။

ဒုတိယနှစ်သို့ ရောက်သည် နှင့် တွန် အနည်ထိုင်လာသည်။ ။

တွန်သည် ဘတ်စကတ်ဘော အသင်း၏ နာမည်ကြီး ဂိုးသွင်းသမား ဖြစ်လာ၏ ။ မတ်ကမူ သတင်းစာ သင်တန်းသားတစ်ဦး ဖြစ် လာလေသည် ။

ထိုစဉ်မှာ ကစ်တီ တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်လာ၏ ။

ကစ်တီသည် ငယ်ကထက် များစွာ ချော လာလေ၏ ။ မတ်သည် ကစ်တီကို အကြိမ်တစ်ထောင် တွေ့ရလည်း မရိုးနိုင်ဟု အမြဲထင်နေသည် ။ တွန်ကလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း ဖြစ်နေ၏ ။ တွန် ဒီဂရီမရမီ တစ်လအလိုတွင် တွန်နှင့် ကစ်တီတို့ ခိုးရာလိုက်ပြေးလေသည် ။

မဆီမဆိုင် တက္ကသိုလ်မှာ ရင်းနှီးခဲ့သူ အယ်လင်နှင့် မတ်ကလည်း တွန်နှင့် ကစ်တီတို့ နည်းတူ ခိုးပြေးကြသည် ။ သူတို့ လေးဦးသား ဖို့ ကားအဟောင်းကြီးတစ်စီးနှင့် ခိုးပြေးကြရာ ဟန်းနီးမွန်းကို ကားပေါ်မှာ ပင် ကုန်ဆုံးခဲ့ကြလေသည် ။

တွန်နှင့် ကစ်တီသည် သူတို့ ၏ လက်ထပ်မှုကို တွန် ဘွဲ့ရပြီး တစ်နှစ်ကြာသည် အထိ ဖုံးကွယ်ထားခဲ့ကြသည် ။ ထိုအတောအတွင်း ကစ်တီသည် သူနာပြုသင်တန်း တက်လေ၏ ။

တွန်သည် ကစ်တီကို သိပ်ချစ်သည် ။ လင်ယောက်ျားကောင်း ဖြစ်အောင် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားသည် ။ တွန်သည် လူထုဆက်သွယ်ရေးရုံးတွင် အရာရှိငယ် တစ်ဦးအဖြစ် အမှုထမ်းသည် ။ ကစ်တီသည် ကလေးဆေးရုံတွင် သူနာပြုလုပ်သည် ။

သူတို့ လင်မယားသည် အခြား အခြားသော အမေရိကန် လူငယ်လင်မယား နည်းတူ အခန်းတစ်ခန်း ငှားနေကြသည် ။ နောက် အိမ်ငယ်ကလေး တစ်လုံး ငှားနေကြ သည် ။ ကားကလေးတစ်စီး

ဝယ်စီးသည် ။ ထိုအချိန်တွင် ကစ်တီ၌ ကိုယ်ဝန်ရှိလာ၏ ။ နောက် သမီးကလေး စန္ဒရာ မွေးဖွားလာ၏ ။

မတ်နှင့် အယ်လင်တို့ သည် လည်း တွန်တို့ နှင့် မရှေးမနှောင်း လက်ထပ်လိုက် ကြ၏ ။ သူတို့ နှစ်ဦး၏ စရိုက် မတူညီကြခြင်းမှာ စကတည်းက ပြဿနာ ဖြစ်သည် ။ သူတို့ နှစ်ဦး၏ အကြားတွင် အမြော်အမြင်ကြီးသော ကစ်တီသာ မဝင်ပါက စလယ်ဝင် ဖင်မမည်းခင် ကွဲကြမည့်ကိန်း။ နံဘေးလူ၏ အကူအညီဖြင့် အိမ်ထောင်တစ်ခု တည် ထောင်ခြင်းသည် ကြာရှည်မခိုင်မြဲနိုင်ပေ။ နောက်ဆုံး မတ်နှင့်အယ်လင်တို့ တရားဝင် ကွာရှင်းလိုက်ကြ၏ ။ မတ်အနေနှင့် သားသမီး မထွန်းကားသည် ကိုဘဲ ကျေးဇူးတင်ရ မလိုလို။

အယ်လင်နှင့် ကွဲကွာသွားပြီးနောက် ချည်တိုင် လွတ်သွားသလို မတ်တစ် ယောက် ခြေဦးတည့်ရာ အရပ်များ တွင် သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်အဖြစ် ကြိုးစားရင်း လွင့်မျောနေလေသည် ။

တွန်သည် တာဝန်မပျက် တစ်ပတ်တစ်ခါ မတ်ဆီ စာထည့်သည် ။ စာထဲ၌ တွန်သည် တိုးတက်အောင်မြင်မှု ပါစမြဲ။ ကစ်တီ၏ စာများမှာ ကစ်တီ၏ စရိုက်အတိုင်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်။ ကစ်တီ၏ စာတိုင်း၌ အယ်လင် ဘယ်ရောက်နေကြောင်း အမြဲ ထည့်ရေး၏ ။ နောက်ဆုံး အယ်လင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသွားမှ ထိုဇာတ်လမ်း တစ်ခန်းရပ်သွားလေ၏ ။

၁၉၃၈ ခု နှစ်စသည် မတ် စန်းလာဘ် တိုးတက်လာသောနှစ် ဖြစ်သည် ။ နိုင်ငံခြားသတင်းဌာနတစ်ခုတွင် မတ် အလုပ်ရသည် ။ ဘာ လ င် မြို့ ၌ အမှုထမ်းရသည် ။ ဤတွင် မှ မတ်သည် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း

ပြသနိုင်ခဲ့လေသည် ။ မတ်၏အမည်သည် လည်း သတင်းလောက၌
တဖြည်းဖြည်း ထင်ရှား လာလေသည် ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွား လာလေသည် ။ မတ် တစ်ယောက်
ဥရောပ တစ်ခွင်တွင် ပြုပြင်စင်အောင် သတင်းလိုက်နေရ၏ ။
သူ့ဌာနချုပ်ဖြစ်သော လန်ဒန်ရောက် တိုင်း တွန့်နှင့် ကစ်တီတို့ ၏
စာတစ်ပုံတစ်ခေါင်းများက စောင့်နေမြဲ ရောက်နေမြဲ။

၁၉၄၂ နှစ်ဦးပိုင်းတွင် တွန့် မရိန်းတပ်ထဲသို့
ဝင်ရောက်အမှုထမ်းသည် ။ မကြာမတင်သော ကာလ၊ တစ်ခုသော
ကမ်းခြေတိုက်ပွဲတွင် တွန့် ကျဆုံးသည် ။

တွန့် ကျဆုံးပြီး နောက်နှစ်လအကြာတွင် သမီးလေး စန္ဒရာ
ပိုလီယိုရောဂါနှင့် ကွယ်လွန်လေသည် ။ ထိုသတင်းကြားသည် နှင့်
မတ်သည် ရှောင်တခင် ခွင့်ယူပြီး အမေရိကသို့ ပြန်သည် ။

သူ ရောက်သောအခါ ကစ်တီကို ရှာမတွေ့တော့။ မတ်
အစွမ်းကုန်ကြိုးစား၍ ရှာသည် ။ ကစ်တီ၏ အရိပ်အယောင်ကိုပင် ရှာ၍
မရ။ မတ် ဥရောပသို့ပြန်၍ သတင်း ယူရပြန်၏ ။

စစ်ပြီးသောအခါ မတ် ကစ်တီကို ရှာပြန်၏ ။ လုံးဝ အဆက်အသွယ်
မရ။

၁၉၄၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလပိုင်းတွင် နာဇီများကို ခုံရုံးတင် စစ်သည် ။
နုရင်ဘတ်သို့ မတ် သတင်းယူ လာရပြန်၏ ။ ထိုအချိန်၌ မတ်မှာ
ထင်ရှားသော သတင်းစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်နေပေပြီ။ မတ်ပါကား၏
သတင်းဆောင်းပါးများမှာ ယုံကြည်လေးစားဖွယ်ရာ ဖြစ်ကြောင်း
ကမ္ဘာ့သတင်းဌာနများက ဖော်ပြ ဖတ်ရှုခြင်း ခံရသည် ။

အရှေ့အလယ်ပိုင်း စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ ဖြစ်လာသောအခါ သတင်းသမား မတ်သည် ပါလက်စတိုင်းသို့ ရောက်လာရပြန်၏ ။ ထိုစဉ် ဂရိ မိဘမဲ့ ကလေးများ ဂေဟာ တွင် စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးစားနေသော အမေရိကန် သူနာပြု ဆရာမလေးတစ်ယောက် အကြောင်း သတင်းရ၏ ။ ထိုသူနာပြု ဆရာမကလေး၏ အမည်မှာ ကစ်တီဖရီးမွန် ဖြစ်သည် ။

ချက်ချင်း မတ် စုံစမ်းသည် ။ သတင်းက သူနာပြု ဆရာမကလေး ကစ်တီ တစ်ယောက် ဆိုက်ပရပ်ကျွန်းမှာ အနားယူနေသည် ဟူ၏ ။

* * *

တက္ကစီကားသည် လိပ်ခုံးဟိုတယ်ရှေ့သို့ ရပ်လိုက်၏ ။ အချိန်ကား နေဝင်ဖျိုးဖျအချိန်၊ ဟိုတယ်စာရေးက မတ်ကို အခန်းသော့နှင့် စာတစ်စောင် ပေးသည် ။

မတ်...ဒါလင်

ကိုယ် ဖာမာဂူစတာမှာ ၉ နာရီလောက်ထိ နစ်နေဦးမယ်၊

သိပ် တွေ့ချင်လှပြီ၊ ခွင့်လွှတ်ပြီး စောင့်ပါဦးနော်။

ချစ်လျက်

ကစ်တီ

မတ်သည် စာဖတ်ရင်း ပြုံးလိုက်၏ ။ ဟိုတယ်စာရေးအား-

'ကျွန်တော် ပန်းလှလှတစ်စည်း၊ ဝီစကီတစ်လုံးနဲ့
ရေခဲတစ်ချိုင့်လောက် လိုချင် တယ်ဗျာ'

'မစ္စက်ဖရီးမွန်က အားလုံး စီစဉ်ခဲ့ပါတယ် ခင်ဗျား၊ လူကြီးမင်း
အခန်းက နှစ်ခန်းဆက်ရက်ပါပဲ၊ ပင်လယ်ကိုလည်း
မျက်နှာမူနေပါတယ် ခင်ဗျာ'

မတ်သည် ဟိုတယ်စာရေး၏ မချို့မချည် မျက်နှာကို မမြင်ချင်ယောင်
ဆောင်၍ အခန်းသို့ တက်ခဲ့လေသည်။ ။ အခန်းထဲရောက်သည် နှင့်
ပစ္စည်းများကို ထုတ်လိုက်သည်။ ။ ရေချိုးသည်။ ။ ပြီး ဝီစကီကို
ဖွင့်လိုက်၏။ ။

အချိန်က ၇ နာရီ ရှိသေးသည်။ ။ နှစ်နာရီ စောင့်ရဦးမည့်သဘော။

မတ်သည် ဆက်လျက်တံခါးကို ဖွင့်၍ ကစ်တီ အခန်းဘက်သို့
ကူးလိုက်၏။ ။ ကစ်တီ၏ ပစ္စည်းက လေး များမှာ သူ့နေရာနှင့်သူ
သပ်သပ်ရပ်ရပ်နှင့်။

မတ်သည် သူ့အခန်းသို့ ပြန်လိုက်ပြီး အိပ်ရာပေါ် လှဲလိုက်၏။ ။
ကစ်တီနှင့် သူတို့ နှစ်ဦး နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့သည် မှာ ၁၉၃၈ ခု။ ယခု
၁၉၄၆ ခု ဆိုတော့ ရှစ်နှစ်ကြာခဲ့ပြီ။ ပရိဒေဝမီး လောင်ကျွမ်းခဲ့သော
ကစ်တစ်ယောက် ရှစ်နှစ်ခရီးကို ဘယ်ပုံများ ဖြတ်သန်းခဲ့ပါလိမ့်။
ယခုဆိုလျှင် ကစ်တီ၏ အသက်မှာ နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ် ရှိပေပြီ။

မတ်၏ ရင်မှာ လှုပ်ရှားနေ၏။ ။ သို့သော် ခရီးပန်းမှုနှင့် ဝီစကီ
ပေါင်းစပ်ကာ အိပ်ပျော်သွားလေ၏။ ။

ဖန်ခွက်နှင့် ရေခဲ ထိခတ်သံကြောင့် မတ်ပါကား နိုးလာ၏။ ။
မျက်စိနှစ်လုံး ပွတ်သပ်ကာ နံဘေးနံဘီသို့ ကြည့်လိုက်၏။ ။

'ဘယ်လိုလဲ၊ သိပ် အိပ်မောကျနေသလား'

အင်္ဂလိပ်သံ ပီပီသသကို ပထမ ကြားရသည် ။ နောက်-

'ကျုပ် တံခါးခေါက်ပြီး၊ ငါးမိနစ်လုံးလုံး စောင့်ပါတယ်ဗျာ၊
နောက်ဆုံး အခန်းစောင့်က တံခါးဖွင့်ပေးလို့ ခင်ဗျားရဲ့
ဝီစကီကိုသောက်ရင်း စောင့်နေတာပါ'

အသံရှင်မှာ ဗြိတိသျှစစ်တပ်မှ မေဂျာ ဖရက်ကတ်ဒဲ ဖြစ်နေ၏ ။
သူ့လက်ထဲ မှာ ဝီစကီတစ်ခွက်နှင့်။

မတ်သည် ရုတ်တရက် ဘာမှ မပြောဘဲ နာရီကို ကြည့်လိုက်သည် ။
၈ နာရီ ၁၅ မိနစ်။ သည် တော့မှ မေဂျာအား-

'ခင်ဗျားက ဆိုက်ပရပ်မှာ ဘာလုပ်နေတာတုံး'

'ဒါ ကျုပ်က မေးရမယ့် စကားဗျာ'

မတ်သည် ပြုံးလိုက်၏ ။ မေဂျာ ဖရက်မှာ ဗိုလ်ချုပ်
ဘရစ်ဆပ်သာလင်၏ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သည် ။ ဟော်လန်မှာ ဗြိတိသျှ
စစ်ပွဲ တစ်ပွဲ မှားယွင်းခဲ့ပုံကို မတ် ထောက်ပြစဉ်က ပထမအကြိမ်
ဆိုခဲ့ပြီး၊ နုရင်ဘတ် စစ်ခုံရုံးမှာ ဒုတိယအကြိမ် ဆုံကြဖူးသူများ ဖြစ်သည်
။ မေဂျာ ဖရက်သည် သူတို့ ဗြိတိသျှများကို ခပ်စပ်စပ် ဆော်ခဲ့ဖူးသဖြင့်
သူ့အပေါ်တွင် သိပ်မကျေနပ်ကြောင်း မတ် သတိရ၏ ။

မတ်သည် အိပ်ရာမှ ထ လိုက်ပြီး မျက်နှာသစ်လိုက်သည် ။ ပြီးမှ -'ကဲ
ဆိုဗျာ.... ဖရက်ဒီ၊ ခင်ဗျားအတွက် ကျုပ် ဘာကူညီရမလဲ ပြော'

'နေ့လယ်က ကျုပ်တို့ ဌာနချုပ်ကို စီအိုင်ဒီက ခင်ဗျား
ရောက်လာကြောင်း ဖုန်းဆက်တယ်လေ၊ ဘာကိစ္စလဲ ...ဆို'

'ဘုရားရေ၊ ခင်ဗျားတို့ ကလည်း မယုံသင်္ကာ ရှိတတ်ရန်ကောဗျာ၊ ကျုပ်က ပါလက်စတိုင်းကို သွားမလို့၊ ဒီကို အလည်ဝင်လာတာ'

'ဟုတ်ပါပြီလေ၊ ဒါကလည်း တရားဝင် လာတွေ့တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရုတ်တရက်မို့ မောင်ရင် ဘာများ စပ်စုနေဦးမလဲလို့ မေးချင်တဲ့ သဘောလောက်ပါ။ အရင်တစ်ခါ တွေ့ခဲ့ကြတုန်းက အတွေ့အကြုံအရ ဆိုပါတော့'

'ဪ ဖရက်ဒီရယ်၊ အမှတ်သညာကလည်း တယ်ကြီးပါလား၊ နေပါဦး၊ ဒီဆိုက်ပရပ်မှာ ခင်ဗျားတို့ ဘာတွေများ မဟုတ်တာ လုပ်နေကြလို့ လဲ'

'အပိုတွေ လုပ်မနေပါနဲ့ လေ၊ ဆိုက်ပရပ်ကို ကျုပ်တို့ ဗြိတိသျှ ပိုင်တယ်၊ ခင်ဗျား ဘာလုပ်ဖို့ လာတာလဲ ဆိုတာ ဖြေရုံပါပဲ'

'ဪ ခက်လိုက်တာဗျာ၊ ကျုပ် ပြောပြီးပြီကော၊ အလည်လာတာပါလို့ မိတ်ဆွေဟောင်း တစ်ယောက်နဲ့ လည်း တွေ့ဖို့ '

'ဘယ်သူနဲ့ လဲ'

'ကစ်တီဖရီးမွန် ဆိုတဲ့ မိန်းကလေးဗျာ'

'ဪ သိပြီ သိပြီ၊ သူနာပြုဆရာမ ချောချောကလေး မဟုတ်လား၊ တစ်နေ့က ဘုရင်ခံ ဧည့်ခံပွဲမှာ တောင် ဆုံလိုက်မိသေး ထင်ပါရဲ့ '

'ဟေ့လူ၊ ခင်ဗျား တောင်တောင်အီအီ လျှောက်တွေးမနေနဲ့၊ ကျုပ်တို့ က လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်အစိတ်လောက်က သူငယ်ချင်းတွေဗျာ။ ကဲ...တခြား မေးစရာ မရှိရင် ကြွ'

မေဂျာဖရက်ဒီသည် ထိုင်ရာမှ ထ လိုက်၏ ။

'ကောင်းပြီလေ၊ အလည်ဆိုလည်း ပြီးရောပေါ့၊ ဗိုလ်ချုပ်ကိုလည်း ခင်ဗျားနဲ့ တွေ့ခဲ့ကြောင်း ပြောလိုက်ပါမယ်၊ ချဲရီယို'

မတ်သည် ဖရက် ထွက်သွားသည် ကို ကြည့်ပြီး ပခုံးတွန့်လိုက်၏ ။
ရုတ်တရက် ရှိတ်စပီးယား၏ ထုတ်နုတ်ချက် အပြည့်အစုံကို
သတိရသွားသည် ။ အပြည့်အစုံမှာ -

"ဆိတ်များ ၊ မျောက်များကို ဆိုက်ပရပ်မှ ကြိုဆိုပါ၏ "

ဟူသတည်း။

* * *

အခန်း (၂)

မတ်ပါကားတစ်ယောက် ကပ်တီဖရီမွန်နှင့် တွေ့ရန်
စောင့်ဆိုင်းနေချိန်တွင် လိပ်ခုံး ဟိုတယ်နှင့် မိုင်လေးဆယ်အကွာ၊
ကမ်းခြေတစ်နေရာတွင် လူနှစ်ယောက်သည် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို
စိတ်ပူပန်စွာ စောင့်ဆိုင်းနေကြ၏ ။ တစ်ယောက်မှာ ဂရိဆိုက်ပရပ်
နွယ်ဖွား တစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊ သူသည် စိုးရိမ်တုန်လှုပ်လျက် ရှိ၏ ။

ကျန် တစ်ဦးမှာ ဘာမှ မလှုပ်၊ ကျောက်ရုပ်သဖွယ် ရေပြင်ကို
ငေးကြည့်နေ၏ ။ သူသည် ဂျူးလူမျိုးတစ်ဦး ဖြစ်၏ ။ သူ့အမည်မှာ
ဒေးဗစ်ဘင်အာမီ ဖြစ်၏ ။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကျုပ်တို့ လူမျိုးများ ၏ သား
ဒေးဗစ် ဟူ၏ ။

ဂရိလူမျိုးက စတင်၍ -

'သူ ရောက်ဖို့ ကောင်းတာ ကြာပြီနော်'

ဒေးဗစ်သည် ပြန်ဖြေမည် ပြုပြီးမှ တစ်စုံတစ်ရာ ကြားရသည် နှင့်-

'နေစမ်း... နားထောင်'

ဟု ပြော လိုက်လေ၏ ။

ရေလယ်မှ မော်တော်သံ ကြားရ၏ ။ အချက်ပြမီး အပြန်အလှန်
ပြသည် ။ ခဏအကြာ လူတစ်ဦး ကမ်းနားသို့ ရေကူး၍ လာသည် ကို
တွေ့ရ၏ ။

ဒေးဗစ်သည် စတင်းဂန်း မောင်းပေါ်သို့ လက်တင်ရင်း
နံဘေးနံဘီတွင် အင်္ဂလိပ်အစောင့်များ ရှိလိုရှိငြား ရှာကြည့်၏ ။ မတွေ့။
ထိုစဉ် ရေထဲမှ အသံထွက်လာ၏ ။

'ဒေးဗစ် မဟုတ်လား'

'ဟုတ်တယ် အယ်ရီ၊ ဒီဘက်ကို မြန်မြန်လာ'

ထိုလူသည် ရေထဲမှ တက် လာပြီး သူတို့ သုံးဦး ဆုံမိကြလေသည်။ ။
ထိုလူသည် သေးငယ်သော ဒေးဗစ်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ
ကြီးမားထွားကျိုင်းလှသော ကိုယ်ခန္ဓာပိုင်ရှင် တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ။
သူ့မျက်နှာမှာ ယောက်ျားပီသလှပြီး သူ့မျက်လုံးမှာ အေးစက်မာကျော
နေ၏။ ။ သူ၏ အမည်မှာ အယ်ရီဘင်ကင်နင် ဖြစ်ပြီး၊ ပါလက်စတိုင်း
ဂျူးလူမျိုးတို့ ၏ မတရားသင်း ကြေညာခံရသည့်
"မိုးဇက်အလီယားဘက်"အဖွဲ့မှ ထိပ်သီးခေါင်းဆောင် တစ်ဦး
ဖြစ်လေသည်။ ။

* * *

အခန်း (၃)

အခန်းတံခါးခေါက်သံ ကြားသည် နှင့် မတ်ပါကားသည် တံခါးသွားဖွင့်လိုက်၏ ။ တံခါးဝတွင် ကစ်တီဖရီးမွန် ရပ်နေ၏ ။ ကစ်တီသည် သူနှင့် ကွဲကွာနေစဉ်အတွင်း ပို၍ ဖွံ့ဖြိုးလှပလာသည် ဟု မတ် ထင်သည် ။ သူတို့ နှစ်ဦး ရုတ်တရက် စကားမပြောနိုင်ဘဲ ငိုငိုကြည့်နေကြ၏ ။ နောက်မှ မတ်က စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့်-

'ကစ်တီ၊ မင်း ကိုယ့်စာတွေကို မပြန်တဲ့ အတွက် ရိုက်ပစ်ဖို့ ကောင်းတယ်'

ကစ်တီက လေသံတိုးတိုးဖြင့်-

'ဟဲလို...မတ်'

သူတို့ နှစ်ဦး ပြေး၍ ဖက်လိုက်မိကြသည် ။

နောက် ထိုင်ခုံများ သို့ သွားထိုင်ကြသည် ။ ဘာမှ အရေးမပါသော စကားများကို ဘာမှ မသိဘဲ ပြောနေကြပြီး တစ်ယောက်မျက်နှာကို တစ်ယောက် ကြည့်နေမိကြသည် ။ တစ်ယောက်လက် တစ်ယောက် ကိုင်ကြသည် ။ တစ်ယောက်ပါး တစ်ယောက် နမ်းကြသည် ။

ညစာ စားပွဲတွင် လည်း သူတို့ တိုလီမိုလီ စကားများ သာ ပြောနေကြ၏ ။ အဓိကအားဖြင့် မတ်၏ လှုပ်ရှား လုပ်ကိုင်ခဲ့ပုံများ အကြောင်း။

ကစ်တီရော မတ်ပါ ကစ်တီအကြောင်းကို မစရဲ၊ မပြောရဲသလို ဖြစ်နေ၏ ။ သူတို့ ဘယ်က စ ပြောရမည် မသိ။ တွန့်အကြောင်း၊ စန္ဒရာအကြောင်း မပြောရဲကြ။ စားသောက်ပြီးသောအခါ မတ်က-

'ကဲပါ၊ ကမ်းနားဆင်းပြီး လမ်းလျှောက်ရအောင်'

သူတို့ နှစ်ဦးသည် ငြိမ်သက်စွာ လမ်းလျှောက်နေကြ၏ ။
ညမှောင်မှောင်တွင် ကြယ်ရောင်ကလေးလောက်သာ လင်းနေသဖြင့်
ပင်လယ်ပြင်မှာ မည်းမှောင်နေ၏ ။ လှိုင်းငယ်ကလေးများမှာ
ခေါင်းဖြူကလေးများ နှင့် ကမ်းဆီသို့ တက်နေကြ၏ ။ မတ်သည်
စီးကရက် မီးညှို့လိုက်ပြီး ကမ်းနားမှာ အုတ်ခုံကလေးမှာ ထိုင်လိုက်၏ ။
ပြီးမှ -

'ကိုယ် ရောက်လာလို့ ကစ်တီများ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်မယ်ဆိုရင်
ကိုယ် နက်ဖြန်ပဲ ပြန်ပါ့မယ်'

ကစ်တီသည် မတ်ကို မကြည့်ဘဲ ပင်လယ်ဘက်သို့ ကြည့်လိုက်၏ ။

'မတ်ကို မသွားစေချင်ပါဘူး မတ်ရယ်၊ မတ်ဆီက
ကြေးနန်းရောက်လာတာနဲ့ ကစ်တီ ပိတ်ထားခဲ့တဲ့ အတွင်းတံခါးတွေ
ပွင့်သွားခဲ့ပါတယ်၊ ကိုယ်က အတိတ်တွေ အားလုံးကို မေ့အောင်
ကြိုးစားနေခဲ့တာ။ ဒါပေမဲ့ တစ်နေ့မဟုတ် တစ်နေ့ ဒီလို ဆုံရ
ကြုံရမယ်ဆိုတာ ကစ်တီ သိပါတယ်လေ။ ကြောက်လည်း
ကြောက်တယ်၊ ဝမ်းလည်း သာပါတယ်'

'တွန် ဆုံးတာလည်း လေးနှစ် ရှိပါပြီ၊ ကစ်တီ ဖြေနိုင်လောက်ပါပြီ'

'အင်းလေ၊ စစ်ပွဲတွေမှာ လင်ယောက်ျားဆုံးတဲ့ မိန်းမတွေဟာ
အများကြီး ပါပဲလေ၊ ကစ်တီလေ တွန်ကို သိပ်ချစ်တယ်၊ သူ
ဆုံးပြီဆိုတော့ ငိုလိုက်ရတာ ၊ ကစ်တီမှာ တော့ ဆက်ပြီး
အသက်ရှင်နေသေးတယ်လေ၊ တွန် ဘယ်လို ကျဆုံးတယ်
ဆိုတာတောင် ကစ်တီ မသိဘူး'

'ဒီလို ဒီလိုပါပဲ ကစ်တီရယ်၊ တွန်က မရိန်းတပ်ထဲ ဝင်တယ်၊
ကမ်းခြေတိုက်ပွဲ တစ်ခုမှာ တခြား မရိန်းတပ်သား
တစ်သောင်းလောက်နဲ့ တက်တိုက်တယ်၊ ကျည်ဆန် တစ်ခုက တွန်ကို
မှန်တယ်၊ ဒါပါပဲ။ သူရဲကောင်းလည်း မဟုတ်ဘူး ၊ ဆုလည်း မရဘူး၊
ကစ်တီကို ချစ်တယ်လို့ လည်း မှာ မသွားနိုင်ဘူး၊ ဒီတိုင်း
ကျဆုံးသွားတာပါပဲ'

မတ်သည် စီးကရက်တစ်လိပ် မီးညှိပြီး ကစ်တီလက်သို့
ကမ်းလိုက်၏ ။ ကစ်တီ မျက်နှာမှာ သွေးမရှိ။ ကစ်တီသည် စီးကရက်ကို
လှမ်းယူလိုက်သော်လည်း မသောက်၊ မဖွာ။

'ဒါဖြင့် ဘာကြောင့် ကျွန်မသမီးလေး စန္ဒရာကရော ဆုံးရတာ
လဲဟင်၊ နှစ်လပဲ ကွာတယ်'

'ကိုယ်လည်း ဘုရားသခင် မဟုတ်တော့ မဖြေနိုင်ဘူး ကစ်တီ'

ကစ်တီသည် အားကုန်သွားသည် အလား မတ် နံဘေးမှာ
ဝင်ထိုက်လိုက်၏ ။

'ကစ်တီမှာ ပြေးစရာလည်း မြေမရှိတော့ဘူး ထင်တယ် မတ်ရယ်'

'အဖြစ်အပျက် အားလုံးကို ကိုယ့်ပြောပါလား ကစ်တီ'

'ဟင့်အင်း'

'ရင် ထဲမှာ ရှိတာတွေကို ဖွင့်အန်ချဖို့ အချိန်တန်ပြီ ထင်ပါတယ်
ကစ်တီရယ်'

ကစ်တီသည် စကားပြောရန် ကြိုးစား၏ ။ မရ။ မတ်ကို
တွေ့ရသဖြင့် အဟောင်းအားလုံးသည် အသစ်ဖြစ် လာပြီး ရင်မှာ
ဆို့ကျပ်လာ၏ ။ လက်ထဲ ကိုင်ထား သော စီးကရက်ကို ပင်လယ်ထဲ

လွှင့်ပစ်လိုက်ပြီး မတ်ကို ကြည့်လိုက်၏။

မတ် ပြောသည် မှာ အမှန်ပေပဲ။ လောကကြီး တစ်ခုလုံးတွင် ရင် ထဲ မှာ လွယ်ထားရသော၊ ဂုဏ်ထားခဲ့ရသော သောကမီးများကို ဖွင့်အန်ပြောရမည့်လူမှာ မတ် တစ်ယောက်တည်းသာ ရှိ၏ ။ သည် တော့ တုန်ယင်စွာဖြင့်ပင်-

'တွန် ကျဆုံးတဲ့ ကြေးနန်းရတော့ ကိုယ့် တစ်ကိုယ်လုံးဟာ မိုးကြိုးပစ်ခံရသလို တုန်လှုပ်သွားတယ် မတ်ရယ်၊ ကိုယ် ဘယ်လိုဖြေရမှန်း မသိဘူး။ အဲ...အဲဒီ နောက် နှစ်လပဲ ကွာတယ်၊ သမီးလေးက ဆုံးပြန်ရော။ ကိုယ်လေ ဘာဆို ဘာမှ သတိမရတော့ ဘူ။ သတိရတော့ အပန်းဖြေဆေးရုံတစ်ခုကို ရောက်နေတယ်၊ ဖေဖေ မေမေတို့ က ပို့ထားတာ တဲ့ '

'စိတ်ရောဂါ အထူးကု ဆေးရုံလား'

'ဆိုပါတော့လေ၊ ငွေကြေး တတ်နိုင်သူတွေမှ တက်နိုင်တဲ့ ဆေးရုံမို့ အပန်းဖြေဆေးရုံလို့ နာမည်ပေးထားတယ်'

တဖြည်းဖြည်း စကားပြောရင်း ကစ်တီအသံမှာ တည်ငြိမ်လာ၏။

'အဲဒီ လို ဆေးရုံမှာ ဘယ်နှရက် ဘယ်နှလမှန်း မသိဘဲ တက်နေခဲ့ရာမှ တစ်နေ့ကျတော့ ကစ်တီ အားလုံး သတိရလာတယ်လေ၊ တွန် ဆုံးတာရော၊ သမီးလေး ဆုံးတာရောပေါ့၊ သီချင်းသံ ကြားရင်လည်း သတိရတယ်၊ ရယ်သံကြားရင်လည်း သတိရတယ်၊ ကလေးတစ်ယောက်ယောက်ကို မြင်တိုင်းလည်း သတိရတယ်၊ အသက်ရှူလိုက်တိုင်း ရင်ထဲက နာတယ်။ ကစ်တီလေ ဘာကိုမှ သတိမရဘဲ တစ်သက် လုံး ရူးသွားပါစေတော့လို့ အကြိမ်ပေါင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ဆုတောင်းခဲ့ပါတယ်'

ကစ်တီသည် ထိုင်ရာမှ ထ လိုက်ပြန်၏ ။ သူ့ပါးပြင်ပေါ်တွင် မျက်ရည်များက စီးကျနေ၏ ။ ကစ်တီ မသုတ်။ ဟို အဝေးကြီး ပင်လယ်ပြင် မှောင်မှောင်ကြီးကိုကြည့်ရင်း စကားဆက်ပြန်၏ ။

'နောက် ကိုယ် ဆေးရုံကဆင်းပြီး နယူးယောက်ကို တစ်ယောက်တည်း ထွက်ပြေးခဲ့တယ်လေ။ အခန်းကျဉ်းကလေး တစ်ခုထဲမှာ ထိုင်ပြီး၊ မီးလုံးတစ်လုံးပဲ ထွန်းပြီး အဲဒီ မီးလုံးကို အကြာကြီး ကြည့်နေခဲ့တယ်။ ဘာရည်ရွယ်ချက်မှ မရှိဘဲ ခြေဦးနဲ့ ခူးတည့်ရာကို လျှောက်သွားနေမိတယ်။ နောက်တစ်ခါ အခန်းထဲ ပြန်လာထိုင်ပြီး ပြတင်းပေါက်ကနေ အပြင်ဘက်ကို ဘာမှ မမြင်ဘဲ ကြည့်နေမိတယ်။ ရင်ထဲမှာ က တွန်ရယ်၊ စန္ဒရာရယ်။ တွန်ရယ်၊ စန္ဒရာရယ်က လုံးဝ မေ့လို့ မရဘူး'

မတ်သည် ထိုင်ရာမှ ထပြီး ကစ်တီ၏ ပခုံးနှစ်ဖက်ကို ကြင်နာစွာ ဆုပ်ကိုင် လိုက်၏ ။ ကစ်တီသည် သူ၏ ပါးပေါ်မှ မျက်ရည်များကို သူ့လက်နှင့် မသုတ်ရဲသဖြင့် ပခုံးပေါ်မှ မတ်၏ လက်နှင့်သုတ်လိုက်၏ ။ ပြီးနောက်-

'တစ်ညတော့ ကစ်တီဟာ လူမှန်းသူမှန်း မသိအောင် မူးနေတယ်။ လမ်းပေါ်မှာ ပဲ ယူနီဖောင်းအစိမ်း ဝတ်ထားတဲ့ တွန်နဲ့ ဆင်ဆင်တူတဲ့ စစ်သားလေးယောက်နဲ့ တွေ့တယ် လေ။ သူကလည်း တစ်ယောက်တည်းရယ်။ ကိုယ်တို့ နှစ်ယောက် အရက် အတူ သောက်ကြ ပြန်တယ်။ နောက် ကစ်တီ သတိရပြီး နိုးလာတော့ အပေါ်စား ဟိုတယ်တစ်ခုရဲ့ အခန်းထဲ ရောက်နေတာ တွေ့ရတယ်လေ။ ကစ်တီက အမူးမပြေသေးဘူး၊ ယိုင်တိ ယိုင်ထိုးနဲ့ မှန်ရှိရာကို လျှောက်သွားပြီး ကြည့်လိုက်တယ်'

'ဖြစ်မှ ဖြစ်ရပေလေ ကစ်တီရယ်'

'နေ နေ မတ်၊ ကစ်တီ ပြီးအောင် ပြောပါရစေဦး၊ ကစ်တီလေ အဲဒီ မှန် ထဲမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်လောက်ကြာကြာ ကြည့်နေမိသလဲ မသိဘူး၊ ဘယ်လောက် အောက်တန်းကျသွားပြီ ဆိုတာကို စဉ်းစားနေမိတယ်လေ၊ အဲဒီ အချိန်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေဖို့ နည်းအမျိုးမျိုး စဉ်းစားကြည့်တယ်၊ တစ်မျိုးစီကို လုပ်မယ်ကြံတိုင်း တကယ်တော့ မလုပ်ရဲဘူးဆိုတာ တွေ့ရတယ်လေ။ ဒီမှာ တင် ကစ်တီ ဘဝ မှာ တွန်တို့ ၊ စန္ဒရာတို့ မရှိတော့ဘဲ အသက်ရှင်နေရဦးတော့မယ် ဆိုတာကို ဘွားခနဲ သွားတွေ့ရ တယ်လေ၊ ရင်ထဲက အနာလည်း လျော့သွားတယ်'

'ကစ်တီ... ဒါလင်ရယ်၊ ကိုယ်လေ ကစ်တီ အဲဒီ လို ဒုက္ခတွေရောက်ပြီး သောကတွေ ဖိစီးနေတယ်ဆိုတာ သိလို့ ခွဲဝေကူညီဖို့ လိုက်ရှာခဲ့ပါတယ်'

'ကစ်တီ သိပါတယ် မတ်ရယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပရိဒေဝ သောကမီးကို ငြိမ်းသတ်ဖို့ ဆိုတာက ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်လုပ်မှ ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို သိသိချင်း ကိုယ် သူနာပြုအလုပ်ထဲ ပြန်ဝင်လိုက်တယ်၊ ဝေးဝေးလံလံအရပ် ဘယ်အရပ်မဆို လွှတ်တိုင်းသွားခဲ့တယ်၊ စစ်ပွဲအတွင်းမှာ စစ်မြေပြင်တွေ သွားခဲ့တယ်။ ဥရောပမှာ စစ်ကြီးပြီးတော့ ဂရိတိုင်းပြည်က မိဘမဲ့ ကလေးဂေဟာရဲ့ အလုပ်ကို လက်ခံခဲ့တယ်လေ၊ ကိုယ် နှစ်ဆယ့်လေးနာရီပတ်လုံး မနားတမ်း အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါတယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသုံးဝင်အောင် နေခဲ့ပါတယ်။ မင်းကို အမြဲသတိရပါတယ်၊ စာတွေလည်း အစောင် တစ်ရာလောက် စပြီး ရေးခဲ့ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခုလို ဆုံရမှာ

ကြောက်ပြီး ဆုံးအောင် မရေးဖြစ်ခဲ့ဘူး။ အခုတော့ ဆုံကြပြီ၊ တွေ့ကြပြီ၊ ရင်ထဲရှိတာတွေလည်း ထုတ်လိုက်ရပြီမို့ ကစ်တီ ရင်ပေါ်သွားပါပြီ မတ်ရယ်'

'ကိုယ်လည်း ကစ်တီကို ရှာတွေ့လို့ ဝမ်းသာပါတယ်'

ကစ်တီသည် ပင်လယ်ကို ကြည့်နေရာမှ မတ်ဘက်သို့ ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်၏ ။ ကစ်တီမျက်နှာမှာ အေးဆေး တည်ငြိမ်သွားပြီ ဖြစ်ပါ၏ ။

'ကဲ ဒါကတော့ ကစ်တီဖရီးမွန်ဆိုတဲ့ မိန်းကလေးရဲ့ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံ ဇာတ်လမ်း စုံပါပဲ မတ်ရယ်'

မတ်သည် ကစ်တီ၏ လက်ကို ကြင်နာစွာ ဆွဲယူလိုက်ပြီး နှစ်ဦးသား ဟိုတယ်ရှိရာသို့ ငြိမ်သက်စွာ လမ်းလျှောက်ပြန်လာခဲ့ကြလေသည် ။

* * *

အခန်း (၄)

ဗိုလ်ချုပ် ဘရစ်ဆပ်သာလင်သည် လိပ်ခုံး ဟိုတယ်နှင့် မိုင်ပေါင်းလေး ဆယ်ခန့် အကွာရှိ ဆိုက်ပရပ်ကျွန်း ဗြိတိသျှစစ်ဌာနချုပ် သူ၏ နေအိမ်တွင် ထိုင်နေ၏ ။ သူသည် အသက် ငါးဆယ့်ငါးနှစ် ရှိပြီ ဖြစ်၏ ။ ဝါရင့်စစ်သားကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သည် ။ ထိုစဉ် တံခါးခေါက်သံ ကြားရပြီး မေဂျာဖရက် ဝင်လာ၏ ။

'လိပ်ခုံးဟိုတယ်က ပြန် လာပြီ မဟုတ်လား၊ ထိုင်လေ၊ မတ်ပါကားနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ဘယ်လို သဘောရလဲ'

'အပေါ်ယံကြော ကြည့်ရတာ တော့ ဘာမှ မထူးခြားသလိုပဲ၊ သူက ငယ်သူငယ်ချင်း ကစ်တီဖရီးမွန်ဆိုတဲ့ သူနာပြုဆရာမကို လာတွေ့တာတဲ့ '

'ဪ ... ဪ...ဟိုတစ်နေ့က ဘုရင်ခံအိမ်မှာ တွေ့ခဲ့တဲ့ မိန်းကလေး မဟုတ်လား'

'ဟုတ်ပါတယ် ဗိုလ်ချုပ်၊ ကြည့်ရတာ တော့ ဟုတ်ပုံပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မတ်ပါကား အကြောင်းလည်း သိသားနဲ့ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကို ဟော်လန်တုန်းက ဆော်ခဲ့တာလေ'

ဗိုလ်ချုပ် လက်တားလိုက်၏ ။

'အိုကွယ် အနာဟောင်းတွေ ပြန်တူးမနေပါနဲ့ တော့၊ စစ်ပွဲဆိုတာ တို့ ကလည်း အမှားရှိမှာ ပေါ့၊ ဝေဖန်တဲ့ သူလည်း ဝေဖန်မှာ ပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ တို့ ဘက်က နိုင်ခဲ့ပြီပဲ၊ ပြီးတာပဲပေါ့'

မေဂျာဖရက်သည် ခဏမျှ တွေ့နေပြီးမှ -

'ဗိုလ်ချုပ် ခင်ဗျား၊ မတ်ပါကားကို စုံထောက်တစ်ယောက်
ကြည့်ခိုင်းထားရင် မကောင်းဘူးလား၊ ဒါမှ ဟိုဟိုဒီဒီ စပ်စပ်စုစု
မလုပ်နိုင်မှာ '

'ဟေ့ ဟေ့ သွားမလုပ်ပါနဲ့ မောင်၊ သတင်းထောက်ကို သွားစောင့်ရင်
ပြဿနာတက်နေပါဦးမယ်၊ တို့ ဒီ ဆိုက်ပရပ်မယ် ဂျူးတွေကို
ထိန်းသိမ်းထားတဲ့ စခန်းတွေပဲရှိတာ၊ မတ်ပါကား ဘာမှ
စိတ်ဝင်စားစရာရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မင်း ကနေ သွားတွေ့တာတောင်
လွန်လှပြီ ထင်တယ်'

'ဒါပေမဲ့ ဗိုလ်ချုပ်၊ ဗိုလ်ချုပ်လည်း သိတဲ့ အတိုင်း...'

'ကဲ...တော်ပါကွယ်၊ မေ့ထားလိုက်စမ်းပါ၊ တို့ နှစ်ယောက် အေးအေး
ဆေးဆေး စစ်တုရင် ထိုးရအောင်ပါ'

* * *

အခန်း (၅)

ဖာမာဂူစတာမြို့ လမ်းမတစ်နေရာတွင် ဂရိဆိုက်ပရပ်သား
မင်ဒရီးယား၏ ကြီးမားသောအိမ် ရှိ၏ ။ မင်ဒရီးယားမှာ
သဘောလှိုင်းများနှင့် တက္ကစီကားများစွာ ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်သည် ။
မင်ဒရီးယားနှင့် ဒေးဗစ်တို့ သည် အယ်ရီဘင်ကင်နှင့် ရေစိုအဝတ်များ
လဲနေသည်ကို စောင့်နေကြ၏ ။

အယ်ရီဘင်ကင်နှင့် ဆိုက်ပရပ်သို့ ရောက်လာခြင်းမှာ
အလွန်အရေးကြီးသော ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သူတို့ နှစ်ဦးစလုံး သိ၏
။ အယ်ရီမှာ မိုးဇက် အလီယားဘက် ပါတီ၏ အရေးပါသော
ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည် ။ ထိုဗြိတိသျှတို့ မတရားအသင်း ကြေညာခြင်း
ခံရသည့် ပါတီ၏ အဓိကလုပ်ရပ်မှာ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ
ဂျူးလူမျိုးများကို ပါလက်စတိုင်း ဒေသသို့ ခိုးပို့ခြင်းပင် ဖြစ်သည် ။
ထိုသို့ ခိုးပို့သည့်အနက် မိသွားသော ဂျူးများကို အင်္ဂလိပ်တို့ က
ဆိုက်ပရပ်ကျွန်း၌ ယာယီစခန်းဖွင့်ကာ ထိန်းသိမ်းထား လေသည် ။

အယ်ရီသည် အဝတ်အစားများ လဲပြီး ရေချိုးခန်းမှ ထွက်လာ၏ ။
သူသည် စီးကရက်တစ်လိပ်ကို မီးညှိလိုက်ပြီးနောက် ဒေးဗစ်အား-

'ဌာနချုပ်က ဆိုက်ပရပ်စခန်းက လူစုလူဝေးနဲ့ ခိုးထွက်ဖို့ ကိုယ့်
လွှတ်လိုက်တာပဲ၊ ဒီမှာ ရှိတဲ့ အခြေအနေကို ပြောပြပါဦး ဒေးဗစ်'

ဒေးဗစ်သည် ဖြည်းညင်းစွာ လမ်းလျှောက်နေ၏ ။ သူသည်
လပေါင်းများစွာက ဆိုက်ပရပ်သို့ ကြိုတင်လွှတ်ထားသော ဂျူးလူမျိုး
သူလျှို့ဝှက်ဦး ဖြစ်သည် ။ ဒေးဗစ်သည် အကျဉ်းစခန်းများထဲသို့
ဝင်ရောက်စည်းရုံးနေသူတစ်ဦး ဖြစ်သည် ။ စခန်းထဲမှ ဂျူးများ၏
စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေး၊ စစ်သေနင်္ဂီဗျူဟာ တတ်ကျွမ်းရေး၊

ပါလက်စတိုင်းသို့ တစ်နေ့ မဟုတ်တစ်နေ့ အရောက်သွားရန် ကြိုးစားရေးတို့ ကို ဆောင်ရွက်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ။

အင်္ဂလိပ်များ သည် ထိုသို့ ဝင်ရောက် စည်းရုံးနေမှုများကို သိသည့်တိုင် ဘာမှ အရေးမယူဘဲ နေကြ၏။ ။ အင်္ဂလိပ်များ သည် မလိုအပ်ဘဲ ရှုပ်ထွေးမှုကို ဖြစ်ချင်ဟန်မတူ။ ဒေးဗစ်သည် အရွယ်အားဖြင့် နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်သာ ရှိသေး၏ ။ သူသည် လမ်းလျှောက်ရာမှ ရပ်လိုက်၏။ ။

'ဘယ်နှယောက်လောက် ခိုးထုတ်ချင်တာလဲ'

'သုံးရာလောက်'

ဒေးဗစ်သည် ခေါင်းယမ်းလိုက်၏။ ။

'အဲဒီ လောက် မလွယ်ဘူး ထင်တယ်'

'မလွယ်ပေမဲ့ ဖြစ်အောင် လုပ်ရမှာ ပဲ၊ အချိန်ကလည်း သိပ်မရဘူး၊ နှစ်ပတ် သုံးပတ်အတွင်း ဖြစ်အောင် စီစဉ်ရမှာ ပဲ'

ဂရိအမျိုးသား မင်ဒရီးယားကလည်း ခေါင်းယမ်းပြန်၏။ ။

သူက-

'မစ္စတာ ဘက်ကင်နင်၊ ခင်ဗျား ကနေ့ညပဲ ရေကူးပြီး ရောက်လာတယ်၊ ပြီးတော့ နှစ်ပတ်အတွင်း လူသုံးရာ ခိုးထုတ်ဖို့ ပြောတယ်။ ထင်သလောက် မလွယ်ဘူး ဗျာ၊ အင်္ဂလိပ် အစောင့်တွေက သိပ်မတင်းကျပ်ပေမဲ့ စောင့်တာကတော့ စောင့်တာပဲ၊ သေနတ်ကိုင်ပြီး စောင့်နေကြတာဗျာ'

အယ်ရီသည် မင်ဒရီးယား၏ စကားကို လုံးဝ မကြားသလို

ဟန်အမူအရာ နှင့်-

'နက်ဖြန် ကျုပ်အတွက် ဗြိတိသျှ ယူနီဖောင်းတစ်စုံ၊ စာရွက်စာတမ်း အပြည့်အစုံနဲ့ ကားတစ်စီး၊ ဒရိုင်ဘာတစ်ယောက် လိုတယ်၊ မစ္စတာ မင်ဒရီးယားက တန်ချိန်တစ်ရာက နေပြီး နှစ်ရာလောက်ရှိတဲ့ သင်္ဘောတစ်စင်း ရအောင် ရှာထားပါ။ ဒေးဗစ်...မင်းကတော့ လတ်မှတ်တု ကောင်းကောင်း လုပ်တတ်တဲ့ လူတစ်ယောက် ရှာ'

ဒေးဗစ်က ချက်ချင်း ဖြေသည်။ ။

'ကျုပ်တို့ စခန်းမှာ လတ်မှတ်တု ကောင်းကောင်း လုပ်တတ်တဲ့ ကောင်ကလေး တစ်ယောက်တော့ ရှိတယ်ဗျာ၊ သူက မလုပ်ချင်ဘူး ငြင်းနေတယ်'

'ဟုတ်လား၊ ဒါဖြင့် နက်ဖြန် ကျုပ်ကို သူနဲ့ တွေ့ပေးပါ၊ ကျုပ်ကလည်း အကျဉ်းစခန်း အခြေအနေ ကြည့်ချင်သေးတယ်'

မင်ဒရီးယားသည် အယ်ရီကို အံ့သြနေ၏။ ။

ထိုစဉ် အပြင်ဘက်မှ ဥဩဆွဲသံ ကြားရသည်။ ။ သူတို့ သုံးဦးသား ပြတင်း ပေါက်မှ လှမ်းကြည့်ရာ ဗြိတိသျှစစ်သား အစောင့်အကြပ်များ ဖြင့် ဂျူးများ တင်ဆောင်လာ သည့် ကားတန်းကြီးကို တွေ့ရ၏။ ။

ထိုကားတန်းကြီးမှာ တရားမဝင် သင်္ဘော "မျှော်လင့်ခြင်းတံခါး"မှ ဂျူးများ ဖြစ်သည်။ ။ "မျှော်လင့်ခြင်းတံခါး"သင်္ဘောကို ဗြိတိသျှ စစ်သင်္ဘောက ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပြီး သင်္ဘောပေါ်မှ ဂျူးများကို ဆိုက်ပရပ် စခန်းများ ဆီသို့ ပို့နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

ဒေးဗစ်သည် ကားတန်းကြီးကို ကြည့်ပြီး အံ့ကြိတ်နေ၏။ ။ မင်ဒရီးယားကမူ သက်ပြင်းချလိုက်၏။ ။ အယ်ရီကမူ ဘာမှ

လှုပ်ရှားဟန်မပြ။ သူတို့ သုံးဦး ပြတင်းမှ ခွာ၍ အခန်းထဲ ပြန်လာကြသည်။ ။ မင်ဒရီးယားက-

'ခင်ဗျားတို့ နှစ်ယောက် အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောကြဦးဗျာ၊ မစ္စတာ ဘင်ကင်နင်အတွက် လိုအပ်တဲ့ ယူနီဖောင်း၊ စာရွက်၊ ကား၊ နက်ဖြန် ရပါစေမယ်။ ကဲ...ကောင်းသော ညပါပဲ'

ပြောပြောဆိုဆို နှုတ်ဆက်ရင်း မင်ဒရီးယားသည် အခန်းထဲမှ ထွက်သွား၏။ ။ အယ်ရီနှင့် ဒေးဗစ် နှစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်သည် နှင့် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ပြေးဖက်လိုက်ကြ၏။ ။ အယ်ရီသည် ဒေးဗစ်ကို ကလေးငယ်ကို ဖက်ပွေ့ချီလိုက်၏။ ။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဖက်ပွေ့ကြပြီးနောက်မှ ဒေးဗစ်က-

'ခင်ဗျား မလာခင် ရျော်ဒါးနားနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ကျွန်တော့်ကို ဘာများ မှာ လိုက်သေးလဲ ဟင်'

အယ်ရီသည် ပြောင်စပ်စပ်နှင့်-

'အင်း...အဲ...နေပါဦး၊ ငါ စဉ်းစား...'

'မနောက်ပါနဲ့ အယ်ရီရယ်၊ ကျွန်တော် သူ့ဆီက စာကလေးတစ်စောင်မှ မဖတ်ရတာ လန့် ချီပြီး ကြာနေပါပြီဗျာ'

အယ်ရီသည် သက်ပြင်းချပြီး အိတ်ထဲမှ စာတစ်စောင် ထုတ်လိုက်၍ လှမ်းမပေးနိုင်မီပင် ဒေးဗစ်က ဆွဲယူလိုက်၏။ ။ အယ်ရီက-

'အေးပါဗျာ ယူပါ၊ ယူပါ၊ ငါဖြင့် မင်းစာများ ရေစိုသွားရင် ငါ့ကုပ်ကို ချိုးပစ်မှာ ပဲဆိုပြီး ရေမစိုအောင် အတော်ယူခဲ့ရတာ '

ဒေးဗစ်ကမူ အယ်ရီ၏ စကားကို မကြား။ စာကိုသာ တယုတယ ကိုင်ရင်း ဖတ်နေ၏။ ။ ပြီးမှ -

'ဘယ့်နှယ်လဲ၊ သူ နေကောင်းရဲ့ လား ဟင်'

အယ်ရီသည် ရယ်လိုက်၏။

'တကယ်ပဲကွာ၊ ငါ့ညီမက မင်းကို ဘာများ သဘောကျစရာ ရှိနေပါလိမ့်၊ တကယ် အံ့ဩတယ်။ ဂျော်ဒန်နားကတော့ ဂျော်ဒန်နားအတိုင်းပေါ့ကွာ၊ ရိုင်းတယ်၊ ချောတယ်၊ ပြီးတော့ မင်းကို သိပ်ချစ်ပါတယ် တဲ့ '

'ကျွန်တော့် မိဘတွေရော၊ ညီအစ်ကိုတွေရော ကျွန်တော်တို့ ပါတီရဲ့ လှုပ်ရှားမှု...'

'ဟေ့ ဟေ့ တစ်ခုချင်း မေးကွာ'

ဒေးဗစ်သည် ရယ်လိုက်၏ ။ စာကို တစ်ခါ ဖွင့်ဖတ်ပြန်၏ ။ ပြီးမှ -
'အဲဒီ က အခြေအနေတွေ အားလုံးကို ခြုံပြောဗျာ'

'အခြေအနေကတော့ အရင်အတိုင်းပါပဲ၊ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်တယ်၊ ဗုံးတွေ ခွဲကြတယ်၊ အခက်အခဲ တစ်ခုကြုံတယ်၊ ဖြေရှင်းရတယ်၊ အဲဒီထက် အခက်အခဲကြီးတာ ပေါ်လာတယ်၊ ထပ်ဖြေရှင်းရတယ်။ အေး... အခုတော့ တကယ့်စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ဖို့ မဝေးတော့ဘူးနဲ့ တူတယ်၊ ဌာနချုပ်က လူတွေကတော့ မင်းရဲ့ အကျဉ်းစခန်းတွေထဲက လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို သဘောကျ ချီးကျူးနေကြပါတယ်'

'အေးဗျာ၊ ထားပါတော့၊ ကျွန်တော်လည်း တံမြက်စည်းရိုးနဲ့ စစ်သင်တန်းပေးပြီး ပါလက်စတိုင်းကို တစ်နေ့ရောက်ရမယ်လို့ အားပေးနေရတာ ပဲဗျာ၊ ဒါပေမဲ့ ရင်ထဲက မချီဘူး၊ ကျုပ်တို့ လူမျိုးတွေကို တိရစ္ဆာန်တွေလို လှောင်အိမ်ထဲ ထည့်ထားတာ မြင်ရတိုင်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲက မီးတောက်နေတယ်'

'အင်းပေါ့လေ၊ ဒါတော့ ဒါပေါ့၊ ဒီလို အခြေအနေစုံကို ရင်ဆိုင်ပြီး လုပ်ရတာ ပဲပေါ့၊ တစ်ခါတစ်ရံ အောင်မြင်မယ်၊ တစ်ခါတစ်ရံ ရှုံးနိမ့်မယ်၊ အရေးကြီးတာက ခေါင်းအေးအေး ထားဖို့ လိုတာပဲ'

ဒေးဗစ်သည် ဆေးလိပ်တစ်လိပ် မီးညှိပြီး ဖွာလိုက်၏။

'ကျွန်တော်တော့လေ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းလေးထောင်က စတဲ့ ဇာတ်လမ်း ကို ကျွန်တော်တို့ အခု ဆက်ကနေရတယ်လို့ အမြဲယုံကြည်နေတယ်ဗျာ။ ကြည့်ဗျာ၊ အခုည ခင်ဗျားကူးခဲ့တဲ့ နေရာကိုကြည့်၊ အဲဒီ နေရာဟာ ဟိုးရှေးတုန်းက ဆလာမစ်မြို့တည် နေရာပေါ့၊ အဲဒီ ဆလာမစ်မြို့မှာ ပဲ ဘားကော့ချဘာ တော်လှန်ရေး ပေါ်ခဲ့တာမဟုတ်လား၊ ရောမ အင်ပါယာရှင် ရောမလူမျိုးတွေကို မောင်းထုတ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ဂျူးဒေါ့နိုင်ငံ တော်ကြီး ပြန်တည်ထောင်ခဲ့တာလေ၊ အဲဒီ နေရာ ဘူမိဓာတ်သန်မှာ ပဲ အခု ကျုပ်တို့ အင်္ဂလိပ် အင်ပါယာကြီးကို ပြန်တိုက်နေရပြီလေ'

အယ်ရီသည် မတ်တတ်ရပ်လိုက်ရာ ဒေးဗစ်ထက် ခေါင်းတစ်လုံး မြင့်သွား၏။ သူက-

'မင်းဇာတ်လမ်း ဆက်လေကွာ၊ အဲဒီ ဘားကော့ချဘာ တော်လှန်ရေးကြီးပြီး လို့ မကြာခင်မှာ ပဲ ရောမတွေက ပြန်ချီတက်လာတယ်၊ တစ်မြို့ပြီးတစ်မြို့ စီးနင်းပြီး တို့ လူမျိုးတွေကို သတ်ခဲ့တာတွေကောကွာ၊ နောက်ဆုံး ဘားကော့ချဘာကိုယ်တိုင် ရိုမင်တွေက ဖမ်းသွားပြီး ခြင်္သေ့စာ ကျွေးသတ်ပစ်လိုက်တယ် မဟုတ်လား။ အေး... ရာဇဝင်နဲ့ သမ္မာကျမ်းစာထဲမှာ တော့ တို့ လူမျိုးတွေရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုကို အံ့ဘနန်း တွေ့ရတာ ပေါ့ကွာ။ ဒီမယ် ဒေးဗစ်၊ အခု တို့ မှာ က နေကိုရပ်ပြီး နံရံတွေကို လဲပြိုစေတဲ့

ဂျိုရှုဝါးလည်း မရှိဘူး၊ ဗြိတိသျှ တင့်ကားတွေကလည်း ရာဇဝင်ထဲက
မြင်းရထားတွေလို ရွံ့ထဲမှာ နှစ်မှာ မဟုတ်ဘူး ၊ တန်ခိုးရှင်ခေတ်က
မရှိတော့ဘူး ဒေးဗစ်'

'အိုဗျာ၊ ကျုပ်တို့ အသက်ရှင်နေတာကိုက အံ့ဩစရာကြီး
မဟုတ်လားဗျာ။ ကျုပ်တို့ ဟာ ရိုမင်တွေ လက်အောက်၊ ဂရိတွေ
လက်အောက်၊ နောက်ဆုံး ဟစ်တလာ လက်အောက်မှာ ထိ သူတို့
အားလုံး ကျဆုံးကုန်လည်း ကျုပ်တို့ သာ အသက်ရှင်ပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်
မဟုတ်လား။ အခု ဗြိတိသျှအင်ပါယာ လက်ထဲ အသက်ရှင်
ကျန်ရစ်ရမှာ ပဲဗျာ၊ ဒါကိုက အံ့ဖွယ်သရဲ မဟုတ်ဘူး လား အယ်ရီ'

'အေးပါဗျာ ပြောပါ၊ ဂျူးတွေဟာ အငြင်းအခုံ သန်တယ်ဆိုတာတော့
တကယ်ထင်ရှားပါပေတယ်ဗျာ။ ကဲ ကဲ... တို့ အိပ်ကြစို့ရဲ့ '

* * *